

Oikeusrekisterikeskuksen (kirjanpitoyksikkö 154) tilinpäätös vuodelta 2016

Sisällys

1	Johdon katsaus.....	3
2	Tuloksellisuus.....	5
3	Vaikuttavuus.....	9
3.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	9
4	Toiminnallinen tehokkuus.....	14
4.1	Toiminnan tuottavuus.....	18
4.2	Toiminnan taloudellisuus.....	19
4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	20
5	Tuotokset ja laadunhallinta.....	22
5.1	Suoritteiden määrät.....	22
5.2	Palvelukyky ja laatu.....	24
6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	25
7	Tilinpäätösanalyysi.....	28
7.1	Rahoituksen rakenne.....	28
7.2	Talousarvion toteutuminen.....	28
7.3	Tuotto- ja kululaskelma.....	28
7.4	Tase.....	29
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	29
9	Arviointien tulokset.....	29
10	Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä.....	29
11	Oikeusrekisterikeskus (154) tilinpäätös 2016 ja liitteet.....	30
12	Allekirjoitukset.....	49

1 Johdon katsaus

Toimintakertomusvuonna Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) synkkä taloudellinen tilanne alkoi viimein näyttää valoisammalta. Oikeusministeriö (OM) on eri yhteyksissä esittänyt valtiovarainministeriölle (VM) tarvetta saada ORK:n tietohallintomäärärahat eli viraston viranomaistoimintaa tukevien tietojärjestelmien kehittämis- ja jatkuvien palvelujen määrärahat tasolle, joka on riittävä toiminnan turvaamiseksi.

OM:n ponnistelujen tuloksena OM ja VM allekirjoittivat lokakuussa 2016 yhteistyöpöytäkirjan tuottavuutta lisäävästä hankkeesta; Oikeusrekisterikeskuksen viranomaistoiminnan tietojärjestelmien kehittäminen, eORK-hanke. Kehittämishankkeen kustannuksiksi vuosille 2017 – 2019 on arvioitu yhteensä 4 525 000 euroa, josta myönnetyllä tuottavuusrahoituksella katetaan 3 625 000 euroa. Kehittämishankkeessa luodaan ORK:n kohdearkkitehtuurin tavoitetila ja ajantasaistetaan rapautumassa ollut täytäntöönpanojärjestelmä Rajsa sekä lisätään sähköistä asiointia kansalaisten ja viraston rekisteritietoja käyttävien viranomaisten välillä. Kehittämishankkeen tuloksena sakkujen ja saamisten täytäntöönpano tehostuu ja rekisteritietojen saatavuus ja eheys parantuvat. Hankkeen avulla voidaan minimoida manuaalinen täytäntöönpano- ja tietojen luovutustehtävissä, mikä mahdollistaa vapautuvien voimavarojen siirtämisen täytäntöönpanoa tehostaviin tehtäviin. Sähköinen asiointi vähentää henkilötöiden määrää myös ORK:n rekisteritietoja käyttävissä viranomaisissa ja ennen kaikkea sujuvoittaa kansalaisasiointia.

OM:ssä on lisäksi laadittu ORK:n taloudellisen tilanteen vakauttamista koskeva suunnitelma ja asetettu auditointihanke arvioimaan viraston toimintaa asetettuihin prosessi- ja tehtäväkuvauksiin sekä toimintaa ohjaaviin normeihin nähden. Auditointihanke käynnistyi 1.12.2016 ja päättyi maaliskuun lopussa 2017.

ORK:n toimintamenoit vuodelle 2016 olivat 6 941 000 euroa. Kuten tulostavoiteasiakirjassa todettiin, vuoden 2016 ja jatkuvuosien määrärahasolla ei pystytty toteuttamaan bruttobudjetoidun viranomaistoiminnan välttämättömiä ylläpito- ja kehittämistehtäviä. Toimintamenoista puuttuva osuus vuodelle 2016 järjestyi OM:n tekemillä momenttisiirroilla. Lisäksi tiettyihin kehittämishankkeisiin saatiin kansallista tuottavuus- sekä EU-rahoitusta.

Vuoden 2015 joulukuussa valmistuneiden pitkän tähtäimen (vuosille 2016-2022) kehittämis- ja taloussuunnitelman sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman mukaisten kehittämiskohteiden toimeenpanemiseksi käynnistettiin toukokuussa 2016 organisaation kehittämissuunnitelma, jonka tavoitteena on ollut ensisijaisesti organisoitua asiakastarpeiden mukaisesti, selkeyttää ja virtaviivaistaa palveluiden tuotantoprosesseja, selkeyttää ja tasapainottaa esimies- ja asiantuntijaroolien vastuut sekä karsia tuotantoprosessien päällekkäisyydet. Organisaatiota kehittävään työryhmään ovat kuuluneet johtoryhmän jäsenten lisäksi toimialojen valitsevat sekä henkilöstöjärjestöjen nimeämät edustajat. Työryhmän työtä on tukenut konsultti. Alkuperäisen suunnitelman mukaan uudistetun organisaation oli tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017. Voimaantulo siirtyi kuitenkin vuoden 2017 maaliskuun alkuun.

OM:n vetämässä ORK:n toimitilahankkeessa allekirjoitettiin Senaatin kanssa sopimus uusista toimitiloista. Uudet toimitilat sijaitsevat Hämeenlinnan keskustassa, kaupungin omistaman ns. Wetterhoffin rakennuksen 4 – 6 kerroksissa. Uudet toimitilat on suunniteltu ja toteutetaan OM:n toimitilastrategian mukaisesti tukemaan nykyaikaisia työskentelytapoja. Kaupunki teettää tiloissa

toimitilahankkeen edellyttämät muutostyöt, minkä vuoksi virasto pääsee muuttamaan uusiin toimitiloihin vasta lokakuussa 2017.

Toimintakertomusvuonna ORK ja Valtori ovat jatkaneet yhteisen palvelutuotantoprosessinsa kehittämistyötä. Varsinkin toimittajatyön laskutuksen seuranta on saatu yhteistyössä kehitettyä. Lisäksi Valtorin toiminta on ilahduttavasti kehittynyt tuotteistettujen palveluiden osalta. Muut kuin tuotteistetut palvelut ja palvelupyyntöjen seuranta ovat sen sijaan vaatineet asiakkaalta edelleen kohtuuttomasti panostusta ja työn etenemisen seuranta. Budjetointia varten tarpeellisten, luotettavien kustannustietojen saaminen on sekin ollut edelleen haasteellista eikä yhdessä sovittuja käytäntöjä ole saatu jalkautettua Valtorin henkilöstön toimintatavoiksi.

ORK on pääosin saavuttanut sille asetetut tavoitteet. Viranomaispalvelut -toimialan asiakaspuhelujen jonotusajat ovat ajoittain olleet kohtuuttoman pitkiä. Tilannetta on pyritty helpottamaan osoittamalla Maksuasiat -ryhmään lisäresursseja sisäisin siirroin, selkeyttämällä viraston kotisivujen tietosisältöä sekä etsimällä asiakkaille vaihtoehtoisia kanavia asioidensa hoitamiseen. Rikoslain 10 luvun 11 §:n 2 momentin mukaisten korvaushakemusten käsittely on osoittautunut huomattavasti ennakoitua monimuotoisemmaksi. ORK:lle on vuoden 2016 loppuun mennessä toimitettu noin 1 400 korvaushakemusta ns. WinCapita-asiassa, joissa vaaditaan edellä mainitun lainkohdan nojalla valtion varoista korvattavaksi yhteensä noin 28,5 miljoonaa euroa. Menettämisseuraamuksia on tuomittu yhteensä noin 63 miljoonaa euroa, josta oli saatu vuoden loppuun mennessä perittyä 26,4 miljoonaa euroa. Täydentävässä talousarviossa vuodelle 2017 ORK sai rahoituksen tämän niin sanotun WinCapita-jutun korvaushakemusten käsittelystä aiheutuviin henkilöstömenoihin. Kahden rikoshyötyasiantuntijan ja avustavan täytäntöönpanoasiantuntijan rekrytointi päästiin käynnistämään jo ennen vuodenvaihdetta.

Järjestelmäkehityspalveluilla on kertomusvuonna ollut samanaikaisesti meneillään neljän mittavan toiminnankehittämishankkeen IT-hankkeet: Syyttäjälaitoksen ja yleisten tuomioistuinten asian- ja dokumentinhallinnan kehittämishanke AIPA, Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan kehittämis- ja tietojärjestelmähanke Roti, hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentaationhallintajärjestelmän kehittämishanke HAIPA ja ulosottolaitoksen rakenneuudistushanke URA. Loppuvuodesta ryhdyttiin valmistelemaan viidennen, viraston oman toiminnankehittämis- ja IT-hankkeen eORK:n käynnistämistä. Mittavien hankkeiden yhtäaikainen läpivieminen on vaatinut ja tulee tulevana vuosina vaatimaan voimakasta ohjaamis- ja esimiestyöpanosta. Tehtävistä selviäminen on ollut mahdollista hankerahoituksella palkatun määrääkaisen henkilöstön ja kaupallisilta toimijoilta ostettujen palveluiden avulla. Riittävän kyvykkäiden henkilöiden rekrytoiminen hankkeiden vaativiin ICT-tehtäviin on osoittautunut haasteelliseksi.

2 Tuloksellisuus

Tietojärjestelmien jatkuvien palvelujen hoitaminen

Palvelusopimukset

Viraston IT-palvelutuotannon perustana olevat vuosittaiset palvelusopimukset hallinnonalan tilaajien kanssa on saatu solmittua, joskin viiveellä, johtuen pääosin Valtorin tuottamien palveluiden kustannustietojen viipymisestä. ORK:n Valtorin kautta tilaamat TOSI-järjestelmien alusta ym. -palvelut muodostavat merkittävän osan toimintasektorien IT-palvelukustannuksista.

Tilaajien kanssa tehdyt palvelusopimukset saatiin tilaajia tyydyttävästi täytettyä, osin jopa tehtävämääriltään vuoden aikana sovitusti ylitettyä (esim. oikeusapusektori). Rikosseuraamuslaitoksen kanssa oli alkuvuodesta kahden projektin ja niihin liittyvien hankintatehtävien kanssa edistämiskaivoja johtuen hankintojen luonteesta (sisälsi ORK:n palvelukartan ulkopuolisia hankintoja), mutta hankintojen kohteen uudelleen rajaamisella asiassa päästiin molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun ja yhteistyöhön. Rahamääräisesti tarkasteltuna ORK:n IT-palvelutuotanto alitti sille sopimuksilla osoitetut määrärahat noin 10%:lla.

Toimialasidonnaisten tietojärjestelmien (TOSI-palvelut) jatkuvien palveluiden kustannustehokkuutta lisättiin siirtämällä liki kaikki oikeushallinnon järjestelmät Valtorin tuottamien valtionhallinnon yhteisten alustapalveluiden piiriin. Tilaajien maksamia tuotantokustannuksia saatiin loppuvuodesta olennaisesti laskemaan. Uusien Valtorin tuotteistettujen ja muiden palveluiden käyttöönotto toisaalta vähensi kokonaiskustannussäästöjä. TOSI-palveluiden siirrot aiheuttivat kuitenkin häiriöitä saatavuuteen ja myös käytettävyyteen, mikä näkyi asiakastyytyvyyden (virastojen loppukäyttäjät) pienenä laskuna aiemmasta (nyt 3,4 asteikolla 1-5).

Viranomaistoiminta

Täytäntöönpanotehtävät

Perintäjärjestelmään rekisteröitiin vuonna 2016 ennakkomaksuina 89 550 608 euroa ja pakkoperintämaksuina 21 794 330 euroa eli sakkotulojen kertymä oli yhteensä 111 344 939 euroa.

Keskeiset täytäntöönpanoasialajit vuonna 2016 olivat edelleen tuomioistuinsakot, rangaistusmääräyssakot ja rikesakot. Kokonaisuutena arvioiden kappalemäärissä ei tapahtunut olennaista muutosta aiempaan vuoteen nähden. Täytäntöönpanojärjestelmään saapuneiden tuomioistuinsakkojen lukumäärä oli 1610 kappaletta pienempi kuin edellisvuonna. Saapuneiden rangaistusmääräyssakkojen lukumäärä puolestaan oli 16410 kappaletta pienempi kuin vertailuvuotena. Rikesakkojen lukumäärä kasvoi 6670 kappaletta verrattuna vuoteen 2015.

Täytäntöönpanon kannalta merkittävin muutos vuonna 2016 oli se, että sakon ja rikesakon määräämisestä jo vuonna 2010 annettu laki saatettiin voimaan joulukuun alusta lukien. Siten edellä ja liitteenä olevissa tilastoissa esitetyt lukemat eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempia vuosia koskevien tunnuslukujen kanssa. Sakkomenettelylain yhteydessä saatettiin voimaan laki

rikesakkorikkomuksista, jonka perusteella rikesakko on pääsääntöisesti ainoa seuraamus mainitussa laissa tarkoitetuista rikkomuksista. On todennäköistä, että uudistuksen johdosta sakotuksessa painopiste siirtyy aikaisempaa enemmän rikesakkoihin. Merkittävä uudistus oli myös se, että poliisi sai toimivallan itsenäisesti määrätä päiväsakkorangaistuksia sakkomääräyksellä. On arvioitu, että joulukuussa 2016 poliisi antoi kokonaisuudessaan noin 30 prosenttia vähemmän sakkoja kuin edellisvuonna, mikä selittyy sakkomenettelylain käyttöönotolla. Vuoden 2016 loppuun mennessä uuden sakkomenettelylain mukaisia seuraamuksia liittyi oikeusrekisterikeskuksen perintäjärjestelmään seuraavasti: poliisin antamia sakkomääräyksiä 2910 kappaletta, rikesakkoja 2 260 kappaletta ja syyttäjän antamia rangaistusmääräyksiä 260 kappaletta.

Sakkomenettelylain voimanpanon yhteydessä saatettiin voimaan myös laki rikosuhrimaksusta. Rikosuhrimaksun määrä luonnolliselle henkilölle on 40 tai 80 euroa syyksi luetun rikoksen vankeusuhan perusteella ja 800 euroa yhteisölle. Vuoden loppuun mennessä perintäjärjestelmään välittyi tieto 1490 määrätystä rikosuhrimaksusta. Rikosuhrimaksuja voi määrätä poliisi, syyttäjä tai tuomioistuim.

Kuluneen vuoden aikana julkisuudessa on toistuvasti kiinnitetty huomiota siihen, että ns. vihapuheeseen on puututtava asianmukaisesti. Poliisi ja syyttäviviranomaiset ovat tehostaneet toimintaansa siinä tarkoituksessa, että vihapuheeseen syyllistyneet saatettaisiin rikosoikeudelliseen vastuuseen. Kun vihapuheeseen syyllistynyt on tuomittu rangaistukseen, on samalla voitu antaa *ns. verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräys* (L sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä 22 § 3). Määräyksen täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä täsmennettiin vuonna 2013 siten, että määräyksen panee täytäntöön ulosottomies ulosottoakaarissa säädetyssä järjestyksessä. Oikeusrekisterikeskus hakee määräyksen täytäntöönpanoa ulosottomieheltä. Koska täytäntöönpano tapahtuu ulosottokaaren mukaisessa järjestyksessä, yksittäistapauksessa ulosottomies on saattanut siirtää vastuun täytäntöönpanotoimien suorittamisesta ulosottoa hakeneelle Oikeusrekisterikeskukselle, mikä ei ole ollut vuonna 2013 tapahtuneen säännösmuutoksen tarkoitus. Näissä tapauksissa Oikeusrekisterikeskus on joutunut tekemään ulosottovalituksen käräjäoikeudelle. Jotkut ulosottomiehet ovat omaksuneet käytännön palauttaa täytäntöön panemansa verkkoviestin poistamis- ja hävittämismääräyksen Oikeusrekisterikeskukselle siten, että täytäntöönpanon suorittamisesta ilmoitetaan valituskelpoisella päätöksellä. Myös näissä tapauksissa vastuu täytäntöönpanon asianmukaisesta suorittamisesta siirtyy ulosottoa hakeneelle Oikeusrekisterikeskukselle, mikä sekään ei ollut säännösmuutosten tarkoitus. Oikeusrekisterikeskuksen käsityksen mukaan verkkoviestin poistamis- ja hävittämisseuraamuksen täytäntöönpanoa koskevia säännöksiä tulisi edelleen lainsäädännöllä kehittää niin, että olisi yksiselitteisesti määritelty, mikä viranomainen vastaa seuraamuksen täytäntöönpanosta. Nyt on olemassa riski siitä, että Oikeusrekisterikeskus ja ulosottomies päätyvät kiistelemään keskenään tuomioistuimessa ulosottovalitusasiassa.

Rikoslain 10 luvun 11 §: n mukaisten korvaushakemusten (ns. WinCapita- juttu) käsittelyprosessia on kuluneen vuoden aikana valmisteltu sillä henkilöstömäärällä, mikä on kyetty tehtävään irrottamaan muusta täytäntöönpanoryhmän työstä. Hallintomenettelylain mukaisesti tulee kuulla niitä hakijoita, joiden osalta oikeutta korvauksen saamiseen ei voida käytettävissä olevan selvityksen perusteella kokonaan tai osittain todentaa. Huomattavaa osaa hakijoista joudutaan kuulemaan myös sen johdosta, että he ovat vaatineet saatavalleen korkoa tai korvausten hakemisesta aiheutuneiden kulujen korvaamista. Oikeusrekisterikeskus on yhdessä syyttäviviranomaisen kanssa tehnyt WinCapita- rikosjuttua koskeneen oikeusapupyynnön

laajentamishakemuksen Britanniaan. Pyynnössä on kyse siitä, että Britannia antaisi suostumuksensa siihen, että rikosjutun käsittelyä varten saatuja Money Bookers -pankin tilitietoja saataisiin käyttää hyödyksi myös Oikeusrekisterikeskuksessa vireillä olevien korvaushakemuksia ratkaistaessa. Koska oikeusapupyynnön ei ole vuoden loppuun mennessä saatu vastausta, korvauksenhakijoille osoitettuja selvityspyynnöitä ei ole voitu lähettää. Selvityspyynnöitä on valmisteltu noin 300 korvauksenhakijan osalta.

WinCapita -juttuun perustuvia korvaushakemuksia on tullut vuoden 2016 loppuun mennessä 1375 kappaletta ja niiden yhteismäärä on 28,4 miljoonaa euroa. Menettämisseuraamuksia on jutussa tuomittu 62,9 miljoonan euron arvosta ja tästä määrästä on saatu perittyä 26,4 miljoonaa euroa.

Kuluneen vuoden aikana Oikeusrekisterikeskuksen puolesta käytiin selvittämässä WinCapita-korvausjutun erityispiirteitä oikeusministeriössä. Ministeriö sitoutui esittämään WinCapita-korvausten käsittelemistä varten viiden lisähenkilön palkkaamista. Valtiovarainministeriö ei hyväksynyt esitystä, mutta talouspoliittinen ministerivaliokunta osoitti tarkoitukseen 210 000 euron määrärahan vuodelle 2017 niin, että Oikeusrekisterikeskukseen voidaan palkata neljän vuoden määräajaksi kaksi asiantuntija/lakimiestason virkamiestä sekä yksi avustava virkamies WinCapita-tehtäviin.

Rekisterinpitotehtävät

Rikosrekisterijärjestelmä on toiminut vakaasti muutamia lyhyitä käyttökatkoja lukuun ottamatta. Tietojen välittyminen rikosrekisteriin rikostuomiosovelluksesta toimii luotettavasti ja manuaalinen tarkastus ja päivitystehtävät on saatu minimoitua marginaaliseksi työksi. Kieku -järjestelmän käyttöönoton vaatimat maksuliikenteen muutokset aiheuttivat merkittäviä muutoksia rikosrekisterijärjestelmään ja olivat koko vuoden merkittävin kehitystehtävä.

Hankintadirektiivien mukaiset ja hankintamenettelyä koskevat lainsäädäntöuudistukset tulivat voimaan 1.1.2017. Hankintamenettelyn uudistumisen ja samaan aikaan voimaan tulleen rikosrekisterilain muutoksen myötä rikosrekisteristä luovutetaan tietoja tarjouskilpailun voittaneen yhteisön vastuuhenkilöistä esitettäväksi hankintayksiköille. Vuoden aikana rikosrekisterijärjestelmään tehtiin säädösten vaatimat muutokset ja rikosrekisteriotteen hakeminen toteutettiin oikeusministeriön sähköisen asiointiportaalin kautta henkilötynön minimoimiseksi. Muutoin sähköisen asiointin lisääminen rikosrekisterin henkilöasiakkaille ja rikostaustaotehakemusten sähköistäminen ei ole edistynyt edellisestä vuodesta määrärahojen puuttuessa.

Viranomaiskyselyiden digitalisointia edistettiin edelleen kehittämällä valtion yhteiseen integraatiopalveluun julkaistavaa rikos- ja sakkorekisterien kyselyrajapintaa yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Rekisterirajapinnan julkaisu on viivästynyt suunnitellusta aikataulusta osin resurssivajeen ja teknisten haasteiden vuoksi, mutta rekisterirajapinnan julkaisu on tarkoitus toteuttaa keväällä 2017 mainittujen viranomaisten kanssa yhteistyössä.

EU-jäsenvaltioiden välinen rikosrekisteritietojen vaihto ECRIS järjestelmällä on vakiintunut ja miltei kaikki jäsenvaltiot ovat saaneet sähköisen tiedonvaihtojärjestelmänsä tuotantokäyttöön. Sähköinen tiedonvaihto toimi vuoden lopussa Oikeusrekisterikeskuksen ja 25 jäsenvaltion keskusviranomaisen

välillä. Viime vuoden aikana vaihdettiin Suomen ja toisten jäsenvaltioiden keskusviranomaisten kanssa yhteensä 10 507 viestiä. Oikeusrekisterikeskus osallistui yhdessä oikeusministeriön kanssa keväällä EU-komission ja EU-neuvoston neuvotteluihin kolmansien maiden kansalaisten rikosrekisteritietojen vaihdon tuomisesta mukaan ECRIS-järjestelmään direktiiviehdotuksen (KOM (2016) 7 lopullinen) mukaisesti.

Liiketoimintakieltorekisterin, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisterin sekä velkajärjestelyrekisterin tietojen käyttö laajeni vuonna 2015, kun rekisterit liitettiin verohallinnon harmaan talouden selvitysyksikön velvoitteidenhoitoselvityspalveluun. VHS- palvelun kautta tietoja kysyttiin vuonna 2016 seuraavasti:

- liiketoimintakieltorekisteri 219 423 kpl
  - konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri 210 691 kpl
  - velkajärjestelyrekisteri 57 004 kpl
- yhteensä 487 118 kpl

Verohallinnolle (VeroKasvu) on myönnetty vuonna 2016 lupa konkurssi- ja yrityssaneeraus-, velkajärjestely- sekä liiketoimintakieltorekistereiden tietoihin teknisen käyttöyhteyden välityksellä. Tiedonsiirto tapahtuu massaluovutuksina päivittäin. Tietoja käytetään Verohallinnon puhevallan käyttötarpeisiin rikosasioissa sekä perintätoimintojen tarpeisiin Verohallinnon tietojärjestelmässä. Rajapinta on valmistunut ja tietojenluovutus on aloitettu joulukuussa 2016.

Tuomioistuinten RITU-järjestelmän käyttäjät tarvitsevat edelleen runsaasti rekisterinpitäjän neuvontaa, jotta ratkaisutiedot tulevat tallennetuksi järjestelmään niin, että täytäntöönpano- ja rekisteriviranomaiset saavat kaikki tarvitsemansa tiedot virheettöminä. Neuvontaa annettiin vuonna 2016 noin 2750 tukipyynnön johdosta.

Viranomaistoiminnan henkilöstöä on ollut mukana AIPA-hankkeessa oikeushallinnon valtakunnallisen tietojärjestelmän rekisterinpitäjän ominaisuudessa. Summaarisen sakkomenettelyn osalta työhön on osallistuttu myös täytäntöönpanoprosessin omistajana.

Laki sakon ja rikesakon määräämisestä (754/2010) tuli voimaan 1.12.2016. Tätä ennen Oikeusrekisterikeskuksen viranomaistoiminnan henkilöstö koulutettiin uuden lain aiheuttamista muutoksista sakotusprosessissa ja tietojärjestelmissä. Sakkomenettelylaki aiheutti muutoksia perintäjärjestelmään. Henkilöstöä osallistui määrittely- ja testaustyöhön.

Vuonna 2016 tuomiorekisteristä luovutettiin massaluovutuksena tietoja 561 210 kpl. Rekisteritietojärjestelmästä (RTJ; liiketoimintakieltorekisteri, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri ja eläintenpitokieltorekisteri) luovutettiin vastaavasti

- maksullisia otteita 6 770 kpl
- maksuttomia otteita 3 200 kpl
- massaluovutuksina 112 050 kpl (sis. VeroKasvu alkupoiminnan joulukuussa 2016).

Asiakaspalvelu

Oikeusrekisterikeskuksella on asiakaspalvelua varten kaksi asiakaspalvelunumeroa, toinen täytäntöönpano- ja maksuasioita varten ja toinen rekisteriasioita varten. Rekisteriasioiden asiakaspalvelu toimii hyvin, mutta täytäntöönpano- ja maksuasioiden palvelunumero on

ruuhkaantunut. Puheluiden jonotusajat voivat venyä jopa 30 – 45 minuuttiin. Ruuhkaantuminen johtuu virastoon tulevien asiakaspuheluiden ja muiden asiakaskontaktien huomattavasta kasvusta, esim. sähköpostin käyttö asiakaskontakteissa on lisääntynyt voimakkaasti.

Oikeusrekisterikeskus on hakenut keinoja vastata lisääntyneeseen asiakaspalvelutarpeeseen. Vuoden 2016 loppupuolella täytäntöönpano- ja maksuasioita koskevaa asiakaspalvelua vahvistettiin siirtämällä kaksi henkilöä rekisteritehtävistä täytäntöönpanotehtäviin. Asiakaspalvelua ollaan myös digitalisoimassa ns. eORK-hankkeen avulla.

3 Vaikuttavuus

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Keskeiset IT-kehittämishankkeet

Vuonna 2016 keskeisimpiä tietojärjestelmähankkeita oikeusrekisterikeskuksessa ja samalla oikeushallinnon alalla olivat AIPA (syyttäjien ja yleisten tuomioistuinten aineistopankki), HAIPA (hallinto- ja erityistuomioistuinten toiminnanohjaus- ja dokumentaatiohallintajärjestelmän kehittämishanke) Roti (rikosseuraamusalan asiakastietojärjestelmä), URA (ulosoton rakenneuudistus), HILDA (hallinnollisten asioiden diaari) sekä KRIL (Kuluttajariitalautakunnan diaari ja sähköinen asiointi). Lisäksi tuotettiin Tuomareiden sidonnaisuus- ja sivutoimirekisteri SiSi sekä lisättiin rikosuhrimaksulainsäädännön mukainen toiminnallisuus (RUM) Rajsa- ja Ritu-järjestelmiin.

AIPA

AIPA-hankkeessa aloitettiin ensimmäinen tuotantokäyttö, sekä tehtiin vaiheen 0 laajuuden ja tavoitteiden rajausta vuonna 2016. Hankkeessa keskityttiin 2016 summaarisen sakkomenettelyn kokonaisuuden määrittelyyn ja toteutukseen. Kokonaisuus saatiin valmiiksi ja sen pilottikäyttö Länsi-Uudenmaan syyttäjävirstossa aloitettiin lain tullessa voimaan 1.12.2016. Järjestelmän käytön ensimmäiset kokemukset olivat pääsääntöisesti hyviä ja käyttöönotto sujui normaalisti. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on tuottavuuden kasvu sekä hyvä käytettävyys. Käytettävyyden osalta on tehty koko hankkeen ajan käytettävyydsmittausta ja pilottikäyttöönoton jälkeen mittauksen tulokset olivat tavoitetasolla.

Vaiheen 0 laajuutta rajattiin mm. siksi, että asiakirjojen tuottamiseksi alun perin valittu teknologia ei tehtyjen selvitysten jälkeen vastannut AIPAn käyttäjien toiminnallisiin tarpeisiin. Korvaava ratkaisu valittiin, mutta sen sisällyttäminen vaiheeseen 0 olisi johtanut sopimus- ja aikatauluongelmiin, joten se päätettiin rajata työn ulkopuolelle. Samalla siirrettiin vaiheen 0 alkuperäisenä tavoitteena olleiden pakkokeinolakien mukaisten toiminnallisuuksien toteuttaminen seuraavaan vaiheeseen. Edellä kuvattujen muutosten yhteydessä toimittajan kanssa neuvoteltiin ja sovittiin tarkennettu jatkosopimus.

Vuoden 2016 aikana Oikeusrekisterikeskuksessa rekrytoitiin AIPAn palvelupäällikkö, jonka johdolla käynnistettiin palvelutuotanto sekä tehtiin käyttöönotto valmistuneelle AIPAn tietojärjestelmäosuudelle. Vuoden aikana kehitettiin hanketoimistomallia tietojärjestelmän

määrittelyssä ja hallinnoinnissa sekä lisättiin hankinnan osallistumista hankkeeseen parantuneen resursoinnin ansiosta. Oikeusrekisterikeskuksen käynnistämät rekrytoinnit hankearkkitehdin ja projektipäällikön rekrytoimiseksi eivät tuottaneet tulosta, eikä hanke näin saanut vahvistusta alimiehitykseensä. Vaiheen 0 aikana saatuja oppeja kerättiin huomioitavaksi AIPAn jatkovaiheiden suunnittelussa, joka aloitettiin loppuvuodesta.

HAIPA

Vaatimusmäärittely-, kohdearkkitehtuuri- ja hankinnan valmistelutyökokonaisuus aloitettiin Conversatum Oy:n kanssa. Vaatimusmäärittelyprojekti alkoi toukokuussa ja jatkuu vaiheistettuna ensi vuoteen. Hankkeessa käynnistettiin elokuussa AIPA-HAIPA-hyödynnettävyysselvitys. Se lisättiin osaksi Conversatum Oy:ltä hankittua työtä, koska ei ollut työkokonaisuutta, joka tuottaisi tarvittavan tiedon. Hyödynnettävyyttä valmisteltiin yhteistyössä AIPA- ja HAIPA-hanketoimistojen, Conversatumin ja AIPAn toimittajan/integraattorin Accenture Oy:n kanssa. Conversatumilta hankitun työn aikataulua sekä kokonaisu-aikataulua ja markkinakartoitusta jouduttiin tarkistamaan ja siirtämään eteenpäin vuoden 2017 maaliskuulle muun muassa selvitystyön priorisoinnin takia. Hyödynnettävyysselvitystyö alkoi syyskuussa ja se valmistuu tammikuun 2017 loppuun mennessä. Kohdearkkitehtuurityö valmistui aikataulun ja suunnitelman mukaisesti marraskuun puolella välissä ja se katselmoitiin johtoryhmässä joulukuussa. Hanksuunnitelman ja IT-hanksuunnitelman ensimmäiset versiot hyväksyttiin hankkeen johtoryhmässä marraskuussa. Molempia dokumentteja tullaan päivittämään hankkeen edetessä ja seuraava mittava päivitys on tarkoitus tehdä ensi vuoden alkupuolella hyödynnettävyysselvityksen valmistuttua, etenemispolun selvittyä ja linjausten sekä yhteistyön tason ja laajuuteen liittyvien jatkopäätösten jälkeen. Tämän vuoden suunnitelmassa ollutta hanksuunnittelua ja hankehallinnan tukea jatkotyöstetään ensi vuonna. HAIPAssa toteutettiin joulukuun alussa markkinavuoropuhelu oikeudenkäynnin virtuaalisesta istuntopalvelusta. Tarkoituksena oli saada ideoita ja kartoittaa sitä, millaisia ratkaisuja virtuaalisen istuntopalvelun toteuttamiselle on olemassa. Jatkotoimenpiteitä suunnitellaan ensi vuonna. Hankkeessa on kehitetty riskienhallintaa Oikeusrekisterikeskuksen ja OM/sisäisen tarkastuksen kanssa yhteistyössä. Riskitaulukkoa, -matriisia ja -karttaa päivitetään hankkeessa kerran kuukaudessa ja laajemmin puolivuositain. Hankkeessa on myös kehitetty taloudenseurantaa ja budjetointia. Yhteistyötä AIPA-hankkeen kanssa tehtiin sovelluskokonaisuuksien toiminnallisen ja teknisen suunnittelun sekä tiedonhallintasuunnitelman osalta. Oikeusrekisterikeskukseen palkattiin hankkeeseen kaksi henkilöä; hankepäällikkö, joka aloitti työt maaliskuussa ja hankearkkitehti, joka aloitti huhtikuussa.

SAMPO-projekti (yhteinen sähköinen asiointialusta)

Hankkeiden (AIPA, HAIPA ja URA) yhteisen sähköisen portaalin käynnistäminen aloitettiin syyskuussa. Tavoitteena oli aloittaa työt kehitystiimin kanssa marraskuun alussa. Toteuttamistyön aloittaminen siirtyi seuraavalle vuodelle, koska kilpailutuksen kohteena olleeseen tarjouspyyntöön Hansel-puutejärjestelyssä olevilta toimittajilta ei saatu yhtään tarjousta asetettuun määräaikaan mennessä. Rekrytointirytykset suomalaisen henkilöstöalan palveluyrityksen kautta eivät myöskään tuottaneet haluttua lopputulosta kehittämistyön käyntiin saamiseksi. Jatkotoimenpiteinä hankalan tilanteen ratkaisemiseksi kaavailaan.

ROTI

Rikosseuraamusalan asiakastietojärjestelmän ensimmäisen vaiheen toteutustyö valmistui vuoden 2016 aikana. Hyväksymisvaihe päättyi maaliskuussa 2017. Vuoden 2016 aikana kilpailutettiin vaiheen 2 toteutustyö. Hankinnan kohteena oli toimitusprojektin sijaan kehitystiimi, joka tulee työskentelemään Roti-tiimin ohjauksessa. Vastuu aikataulusta, budjetista ja laajuudesta on tilaajalla eli Roti-tiimillä. Kehitystyön toimintamallina käytetään scrum-viitekehystä. Vaiheen 2 toimittajaksi valittiin Fujitsu Finland Oy. Työt ovat käynnistyneet rinnakkain vaiheen 1 hyväksymisprosessin kanssa.

URA

Uljas-ulosottojärjestelmän kehitystä URA-tarpeiden lähtökohdista tehtiin vuoden 2016 huhtikuusta alkaen. Toimitukset muutettiin neljään kertaan vuodessa ja lisättiin kehityksen joustavuutta ja reagoitakykyä. Toimittajana jatkaa CGI. Sopimus neuvoteltiin uudestaan. Uljas kehityksen lisäksi määriteltiin ulosoton sähköisen asiointin tulevaisuuden palvelut, käynnistettiin arkkitehtuurityö, tehtiin Uljas-järjestelmän tietoturvaselvitys ja aloitettiin ulosoton tietojärjestelmäympäristön konseptointityö. Suurimpana riskinä vuonna 2016 (ja 2017) on organisaatio- ja prosessimuutosten päätösten venyminen, joka vähentää aikaa reagoida niihin tietojärjestelmämuutosten tasolla. Riski on raportoitu URA-johtoryhmässä, ja siihen on reagoitu tekemällä em. muutoksista riippumattomat työt Uljas-tietojärjestelmään. Lisäksi 2017 alussa pyritään saamaan lisää asiantuntijoita CGI-tiimiin Uljas-kehitykseen.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Sähköinen asiointi ja palvelut ovat asiakaslähtöisiä

Sähköinen asiointi

Edistetään sähköistä asiointia erityisesti ORK:n järjestelmissä (mm. Kansalaisen asiointitili). Viranomaistoiminnan rekisterinpidossa oleviin rekistereihin ja tietojärjestelmiin liitetään sähköinen asiointi kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille sekä viranomaisille. Rekisteriotihakemukset ja tietopyynnöt sekä maksuaikahakemukset ja saldotodistuspyynnöt hoidetaan sähköisen asiointin avulla.

Toteuma: Toteutui osittain. Viranomaiskyselyiden digitalisointia edistettiin edelleen kehittämällä valtion yhteiseen integraatiopalveluun julkaistavaa rikos- ja sakkorekisterien kyselyrajapintaa yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Rekisterirajapinnan julkaisu on viivästynyt suunnitellusta aikataulusta osin resurssivajeen ja teknisten haasteiden vuoksi, mutta rekisterirajapinnan julkaisu on tarkoitus toteuttaa keväällä 2017 mainittujen viranomaisten kanssa yhteistyössä.

Oikeusturva ja rikosvastuu toteutuvat tehokkaasti

Varmistetaan, että tietojärjestelmät ovat turvallisia ja valvottavissa olevia rakentamalla järjestelmien käyttöön helppokäyttöinen ja toimiva lokienhallintapalvelu - Aipa ja Roti 2016

- muiden järjestelmien liittämässä lokituspalveluun kartoitetaan kustannukset ja hyöty sekä elinkaari

Toteuma: Toteutui. Lokienhallinnan kokonaisuuden ohjaamiseksi tuotettiin lokienhallinnan viitearkkitehtuuri, joka tarkoittaa lokienhallinnan periaatteita ja toimintatapoja. Viitearkkitehtuuri perustuu säädöksiin ja lokienhallintaa koskeviin suosituksiin, kuten VAHTI-lokiohjeeseen. Viitearkkitehtuurin avulla voidaan jatkossa ohjeistaa infrastruktuuri- ja sovellustoimittajia, tietojärjestelmävastaavia sekä lokitietojen käsittelijöitä toimimaan laadukkaammin.

Järjestelmien käyttöön rakennettiin helppokäyttöinen ja toimiva lokienhallintapalvelu, joka perustuu laajasti käytössä olevaan avoimen lähdekoodin tuotteeseen. Ratkaisu on toteutettu vikasietoiseksi, skaalautuvaksi ja eri sidosryhmien käytettäväksi. AIPA ja ROTI suorittivat liittymiseen tarvittavan teknisen toteutuksen vuoden 2016 aikana ja AIPA:n Sakko-sovelluksen käyttöönotto joulukuussa aloitti myös lokienhallintapalvelun tuotantokäytön.

Muiden järjestelmien osalta on suoritettu kustannus-, hyöty- ja elinkaarikartoituksia lokienhallintapalveluun liittymisen osalta. Näitä järjestelmiä ovat mm. RAJSA, Rikosrekisteri ja Uljas. Työ jatkuu niiltä osin ja useampi järjestelmä tulee liittymään vuoden 2017 aikana lokienhallintapalveluun. Valtori käynnisti vuoden 2016 syksyllä projektin Valtion yhteisen SIEM-/Lokienhallintapalvelun hankkimiseksi. Oikeusrekisterikeskus osallistui Valtorin projektin asiakastyöryhmään ja esitti halunsa toimia mahdollisesti pilottikohteena.

Luodaan toimintaprosessi rikoshyötyyn perustuvien vahingonkorvaushakemusten käsittelyä varten.
(RL 10 luku 11 §, Win Capita)

Toteuma: Toteutui.

Rikoslain 10 luvun 11 §: n mukaisten korvaushakemusten käsittelyprosessia on kuluneen vuoden aikana valmisteltu täytäntöönpanoryhmässä. Huomattavaa osaa hakijoista joudutaan kuulemaan ennen korvauspäätöksen tekemistä. Oikeusrekisterikeskus on yhdessä syyttäväviranomaisen kanssa tehnyt WinCapita- rikosjuttua koskeneen oikeusapupyynnön laajentamishakemuksen Britanniaan. Koska oikeusapupyynnön ei ole vuoden loppuun mennessä saatu vastausta, korvauksenhakijoille osoitettuja selvityspyynnöitä ei ole voitu lähettää. Selvityspyynnöitä on valmisteltu noin 300 korvauksenhakijan osalta.

Tietoturvasuunnitelma

Tehdään suunnitelma tietojärjestelmien tietoturva-auditoinneista. Laaditaan tietoturva-auditointisuunnitelma, jossa kuvataan vuositason toteutettavaksi suunnitellut auditoinnit ml. hallinnollisen tietoturvasuunnitelman sekä tietojärjestelmien tietoturva-auditoinnit.

Toteuma: Toteutui.

Toteutettiin vuosisuunnitelman mukaiset tietoturva-auditoinnit, osa siirrettiin määräraha- ja hankkeiden aikatauluyistä vuoden 2017 tietoturva-auditointisuunnitelmaan.

Huolehditaan perintäjärjestelmän ajantasaisuudesta

Toteuma: Toteutui.

Perintäjärjestelmän ajantasaistaminen tapahtuu eORK-hankkeen puitteissa. Hankkeeseen saatiin vuoden 2016 loppupuolella tuottavuusmäärärahaa. Hanke sisältää useita projekteja, jotka toteutetaan vuosina 2016-2019. Tavoitteena on uudistaa ja digitalisoida rekisterinpitoon ja täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Perintäjärjestelmän kannalta tärkeimpiä tehtäviä ovat ORK:n saatavien lähettäminen ulosottoon veronpalautusten perintää varten ja velkajärjestelyyn liittyvien tehtävien digitalisointi.

Tuetaan oikeushallinnon uudistumista kehittyvillä tietojärjestelmillä

Tuetaan digitaalisia hankkeita ORK:n roolin ja palvelusopimusten mukaisesti

Toteuma: Toteutui. Keskeisten kehityshankkeiden edistämisen lisäksi vuoden 2016 aikana laadittiin suunnitelmia seuraavaa vuotta ajatellen. Digitaalisuuden lisäämiseksi hallinnonalalla haettiin rahoitusta sekä kansallisista että EU:n rahoituskanavista. Suunniteltuja digitalisaatiota edistäviä hankkeita olisivat Oikeusrekisterikeskuksen kansalais- ja viranomaispalveluiden kehittämishanke (eORK), hankintalain mukaisten esteellisyyselvitysten tekemistä helpottava eNEST-hanke yhdessä Hanselin kanssa, maksukyvyttömyysrekisterihanke (Iris), tunnistautumispalvelun ajantasaistamisprojekti sekä yleisten tuomioistuinten ja syyttäjälaitoksen kansallisen palvelualustan hyödyntämisen suunnitteluprojekti (TS-KaPA).

Vahvistetaan ORK:n asemaa rekisterinpito- ja tiedonhallintaviranomaisena

Hallinnonalan tiedonhallinta

Luodaan hallinnonalan tiedonhallinnan tavoitetilan kuvaus. Muodostetaan viraston käsitys siitä, mitä tehtäviä hallinnonalan tiedonhallinta käsittää ja mitä etuja tiedonhallinnan keskittämällä on mahdollista saavuttaa.

Toteuma: Toteutui osittain. Oikeusrekisterikeskuksen strategisena tavoitteena vuosille 2016-2019 on vahvistaa viraston asemaa rekisterinpito- ja tiedonhallintaviranomaisena. Strategisessa toimenpideohjelmassa tavoitteena on luoda hallinnonalan tiedonhallinnan tavoitetilan kuvaus yhdessä oikeusministeriön ja hallinnonalan virastojen kanssa. Tavoitteena on myös laatia yhdessä ministeriön kanssa suunnitelma hallinnonalan tiedonhallintatehtävien keskittämisestä Oikeusrekisterikeskukseen sekä muodostaa yhteinen käsitys tehtävien keskittämisen aikataulusta ja niiden resursoinnista. Keväällä 2016 Oikeusrekisterikeskuksessa valmistui sisäisen työryhmän muistio, jossa arvioitiin tiedonhallinnan ja arkistoinnin keskittämisen vaatimia osaamis- ja resurssitarpeita sekä tarkasteltiin tietoarkkitehtuuriin liittyviä vaatimuksia.

Luokittelupäätös

Valmistellaan OM:lle suunnitelma tietojärjestelmien kriittisyys- ja tärkeysluokittelusta sopimiseksi, jatkuvuuden hallinnan kehittämiseksi sekä luokittelupäätöksen rajaamiseksi tietoturvallisuusasetuksen (681/2010) mukaisen luokittelupäätöksen tekemistä varten.

Toteuma: Toteutui osittain. OM teki luokittelupäätöksen vuonna 2016 ja Oikeusrekisterikeskus tuki oikeusministeriötä prosessissa. Aiheeseen liittyvää suunnitelmaa ei kuitenkaan toteutettu vuonna 2016, koska luokittelupäätös tehtiin vasta joulukuussa 2016. Näiltä osin oikeusministeriö käynnistää Oikeusrekisterikeskuksen kanssa suunnitelmaa vastaavat luokittelupäätöksen edellyttämät toimenpiteet vuonna 2017 ja näihin Oikeusrekisterikeskus osallistuu.

4 Toiminnallinen tehokkuus

Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot

ORK	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2014	2015	2016
Henkilöstökulut	6247839	6 657 963	7 231 948
Vuokrat	711338	693 838	546 456
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			65 668
Palvelujen ostot			1 531 252
Muut menot	660176	1 033 367	53 147
ORK:n ICT-menot	3248195	3 227 455	2 699 155
Rahoitustuotot ja -kulut			21 144
Menot yhteensä	10 867 548	11 612 624	12 148 770
Nettoutettavat tulot (ICT-palvelumaksut)	-4 351 685	-4 847 716	-5 212 556
Nettoutettavat tulot (viranomaistoiminnan tuotot)	-2 546 815	-2 492 587	
Tulot yhteensä	-6 898 500	-7 340 303	-5 212 556
Budjetista rahoitettava osuus	3 969 049	4 272 321	6 936 214
budjetti		3 359 000	6 941 000
lisämääräraha		100 000	349 000
jakamaton/siirtyvä osuus		840 000	46 679
tuottavuusmääräraha		20 000	
Rahoitus yhteensä		4 319 000	7 336 679
Siirretään seur vuodelle		46 679	400 465

Tietojärjestelmät ovat käyttäjäystävällisiä ja tukevat toimintaa

Käytettävyys

Tietojärjestelmähankkeissa käytetään käyttöliittymä- ja käytettävyysasiantuntijoita

Toteuma: Toteutui. Tietojärjestelmähankkeissa käytetään käyttöliittymä- ja käytettävyysasiantuntijoita parhaan mahdollisen käytettävyyden varmistamiseksi. Hankkeissa tuotettavien tietojärjestelmien käytettävyyttä arvioidaan säännöllisillä SUS-kyselyillä, joissa järjestelmien tulevien käyttäjien edustajat arvioivat käytettävyyttä.

Oikeushallinnon sähköisen asioinnin käyttöliittymä uudistettiin vuoden 2016 aikana käytettävyyden parantamiseksi.

Kokonaisarkkitehtuuria noudatetaan ja yhteisiä alustoja hyödynnetään

Yhteisten palveluiden käyttö

Edistetään isoissa hankkeissa hallinnonalan ja valtion yhteisten palveluiden käyttöönottoa, kuten arkkitehtuuri- ja elinkaariajattelua sekä kansallista palveluväylää ja asiointitiliä.

Hankitaan ja ylläpidetään tietoa valtion yhteisistä palveluista. Ohjataan arkkitehtuuriperiaatteiden mukaisesti järjestelmien suunnittelua ja rakentamista siten, että käytetään yhteisiä palveluita tarkoituksenmukaisella tavalla. Kehittämisvaiheeseen sisältyvässä määrittelyssä huomioidaan mahdollisuuksien mukaan tietojärjestelmän ylläpidettävyyttä ja suunnitellun elinkaaren aikaisia kustannuksia.

Toteuma: Toteutui. Yhteisten palveluiden käyttöä ja tunnistamista on pyritty kehittämään jatkuvasti osana ORK:n arkkitehtuuroimintaa. Vuoden 2016 aikana on toteutettu uusia yhteisiä palveluita, kuten uusi korotetun tietoturvatason vaatimusten mukainen käyttövaltuushakemisto (LDAP), jonka käyttö on alkanut jo AIPAn ja Sisin osalta sekä keskitetty lokienhallintaratkaisu. Myös uuden sähköisen asiointialustan ja sähköisen arkistointiratkaisun suunnittelutyöt on aloitettu vuoden 2016 aikana ja käynnissä olevien tietojärjestelmähankkeiden on määrä ottaa nämä palvelut käyttöönsä. AIPA-tietojärjestelmähankkeen osana on myös kehitetty vanhempien yhteisten palveluiden käyttöön yhteistä korkeamman käytettävyyden alustaa, joka mahdollistaa OMPA-alustalla oleville yhteisille palveluille jatkossa parempaa käytettävyyttä.

Hallinnonalan sisäinen ja poikkihallinnollinen yhteistyö ja kehittäminen lisäävät toiminnan vaikuttavuutta

Arkistoinnin keskittäminen

Selvitetään arkistoinnin keskittämiseen liittyvät tehtävät ORK:n osalta. Selvitetään hallinnonalan arkistoinnin keskittämiseen liittyvät tehtävät AIPA-hankkeessa rekisterinpidon osalta. Selvitetään, mitä tuomioistuinten arkistointiin liittyviä tehtäviä siirtyy ORK:lle.

Toteuma: Ei toteutunut. Hallinnonalaan koskevan tehtävän edistämisestä ja siihen käytettävistä resursseista on käyty neuvotteluja ministeriön kanssa, mutta asia ei toistaiseksi ole edistynyt.

Luodaan hyvät luottamussuhteet tilaajiin

Selkeytetään tilaaja-ORK-toimittaja -mallin roolit ja vastuut, jotta kaikkien osapuolten odotukset kohtaavat. Laaditaan tilaajille ja käyttäjille yleiskuvaus, jossa eritellään ORK:n tuottamat palvelut erityisesti suhteessa Valtoriin. Kuvataan ORK:n ja Valtorin välinen rajapinta ja siinä olevat vastuut ja roolit. Tarkennetaan rajapintaa vastuiden ja roolien osalta yhteistyössä Valtorin kanssa ja laaditaan siitä kuvaus. Vakiinnutetaan yhteistyömalli ja -käytännöt.

Toteuma: Toteutui osittain. Tilaajilla oli vuoden lopulla hyvä luottamus Oikeusrekisterikeskukseen heidän palveluidensa tuottajana, mitä ilmentää tilaajatyytyväisyyskyselyn keskiarvotulos 8,1 (kouluarvosana-asteikolla). Valtori muutti jälleen vuoden aikana palvelukarttaansa ja palveluidensa ryhmittelyjä, mikä vaikeutti toimialasidonnaisten tietojärjestelmien tarvitsemien alusta- ym. palveluiden seurattavuutta ja läpinäkyvyyttä. Yhteistyömallia ja -käytäntöjä kehitettiin sujuvammiksi sekä rooleja ja vastuita selkiytettiin, mutta viimeksi mainittujen osalta työ jatkuu johtuen Valtorin henkilövaihdoksista.

Vahvistetaan ORK:n sisäistä toiminnanohjausta

Henkilöresurssien joustava käyttö

Varmistetaan, että henkilöstön osaaminen on joustavasti käytössä kaikkiin viraston tehtäviin. Kehitetään resurssien hallinnan menettelyä. Lisätään sisäistä liikkuvuutta: mm. lyhytaikainen ruuhka-apu yksiköiden välillä, työryhmiin ja projekteihin osallistuminen. Aloitetaan rekrytoinnit pääsääntöisesti sisäisen liikkuvuuden vaiheella.

Toteuma: Toteutui.

Johtamisjärjestelmä

Arvioidaan 2013 laaditun johtamisjärjestelmän toimivuutta ja päivitetään tarvittavilta osin. Tarkastellaan dokumentoidun johtamisjärjestelmän ja prosessien toimivuutta säännöllisesti. Kehitetään johtamisjärjestelmää ja prosesseja havaintojen pohjalta. Dokumentoidaan muutokset. Toteuma: Toteutui. Johtamisjärjestelmä päivitettiin organisaation kehittämishankkeen yhteydessä.

Toiminnan kypsyystaso

Tehdään osana laadunhallinnan kehittämistä itsearviointi viraston toiminnan kypsyystasosta. Toteuma: Ei toteutunut. Itsearviointi päätettiin siirtää uusitun organisaation aloittamisen jälkeiseen aikaan.

Noudatetaan tietojärjestelmien kehittämisessä ja hankkeissa sovittuja toimintamalleja

Käsikirjat

Huomioidaan hankkeissa arkkitehtuurikäsikirjassa kuvatut menettelyt ja käytännöt koulutta-malla ja perehdyttämällä projektihenkilöstö.

Toteuma: Toteutui osittain. Arkkitehtuurikäsikirjan kehittäminen jatkui vuonna 2016. Lisäksi kartoitettiin tarpeita eri käsikirjojen (arkkitehtuuri-, testaus-, ja projekti-käsikirja) synkronoimiseksi. Hankkeilla käytävissä olleet hankearkkitehdit ovat valmennettu noudattamaan ORK:n arkkitehtuurikäsikirjassa kuvattuja toimintatapoja. Vuoden aikana haasteelliseksi osoittautui hankkeiden erilaisten elinkaarivaiheiden ja tarpeiden yhteensovittaminen. Niihin liittyen hankkeissa tuli ilmi menetelmistöihin ja työtapoihin liittyviä tarpeita, joista osa vaatinee jatkossa myös arkkitehtuuriin liittyvää ohjeistusta.

Hanketoiminnan kehittäminen

Hanketoimistojen ja ORK:n työnjakojen täsmentäminen, käyttöönottoprosessin kokonaisuuden edistäminen, sisältää mm. koulutuksen sekä yhteisten palveluiden kehittämisen toimintamallit. ORK tukee hanketoimistoja hankkeiden välisessä koordinoinnissa ja yhteisessä viestinnässä. IT-hankkeiden koordinoitua täsmennetään arkkitehtuuriin ja yhteisiin palveluihin liittyvissä asioissa. Koulutetaan ORK:n ja sidosryhmien henkilöstöä projektihallintakäytäntöihin. Liitetään koulutukseen myös arkkitehtuuri- ja tietoturvanäkökulma.

Toteuma: Toteutui osittain. Vuonna 2016 hanketoiminnan kehittämisen pääpaino oli ketterään kehitykseen yhdistettävän toimitusmallin kehittäminen. Hallinnonalan keskeisimmissä hankkeissa ollaan siirtymässä alkuvaiheen ympäristöjen ja teknologia-alustojen sekä ensimmäisten toimintaprosessien kehittämisestä ketterämpään toimintaan, jossa substanssitoimintoja toteutettaisiin tiiviissä yhteistyössä it-osajien ja substanssihenkilöstön kanssa ORK:n asiantuntijoiden ohjauksessa.

Viraston asettamat käsittelyaikatavoitteet viranomaistoiminnalle

- rikostaustaotehakemukset: 7 työpäivää hakemuksen saapumisesta.
  - Toisen EU-jäsenvaltion kansalaisen ollessa kyseessä, kysytään rikosrekisteritiedot myös kansalaisuusjäsenvaltiosta ja käsittelyaika on seitsemän + kymmenen työpäivää.
  - maksuaikahakemukset: 2 viikkoa hakemuksen saapumisesta.
  - viisumin, työluvan tai muun vastaavan hakemista varten, ulkomaan viranomaiselle esittämistä varten tehdyt otehakemukset: 4 työpäivää hakemuksen saapumisesta.
  - velkajärjestelyrekisteri, konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteri, liiketoimintakieltorekisteri ja eläintenpitokieltorekisteri otehakemukset: saapumispäivän lisäksi 1 työpäivä.
- Toteuma: Toteutui.

Toiminta ja talous ovat tasapainossa ja yhteensovitettu strategisten linjausten pohjalta

Taloussuunnitteluprosessin tarkentaminen

Tiivistetään sisäistä yhteistyötä taloussuunnittelussa, tarkennetaan vastuut ja kehitetään edelleen suunnitteluvälinettä.

Toteuma: Toteutui osittain. Hallinnonalan suurten IT-hankkeiden (osana toiminnan uudistamista) henkilötöiden suunnittelua ja erityisesti koordinoitua jatkuvien palveluiden tarpeiden kanssa tehostettiin ottaen huomioon hankkeiden priorisoinnin IT-palvelutuotannossa. Suunnitteluväline toteutettiin KIEKU-yhteensopivaksi, mutta sen jälkeen mm. raporttien kehitystyössä on ollut vaikeuksia johtuen osaavan toimittajaresurssin saatavuuden vähyydestä. Yhteistyötä taloussuunnittelussa Oikeusrekisterikeskuksen sisällä on tiivistetty, mutta vastuiden tarkentaminen on jäänyt odottamaan keväällä tapahtuvaa organisointiuudistusta.

Hankintaosaaminen

Huolehditaan hankintatoimen osaamisesta ja resursoinnista. Jatketaan olemassa olevien sopimusten läpikäyntiä ja suunnitellaan tarvittavat toimenpiteet.

Toteuma: Toteutui.

Toimitilat

Suunnitellaan OM:n johdolla yhdessä Senaatin kanssa turvalliset, terveelliset ja toimivat tilat. Koko henkilöstö otetaan mukaan jo suunnitteluvaiheessa.

Toteuma: Toteutui. Uusista toimitiloista solmittiin sopimus (OM, Senaatti) syksyllä ja myös tiloja päästiin asianmukaisesti suunnittelemaan. Henkilöstöä on osallistettu suunnittelun edetessä. Muutto remontoituihin keskustassa sijaitseviin Wetterin monitoimitiloihin tapahtuu 1.10.2017.

Kirjanpitoyksikkömuutos

Varmistetaan muutoksen onnistunut läpivienti ja resursointi.

Toteuma: Toteutui. Muutoksen onnistuneisuuden (lopputuloksen) toteaminen tosin edellyttää ainakin seuraavan tilinpäätöksen valmistumisen keväällä 2017.

Toiminta on kustannustehokasta

Kieku

Varmistetaan muutoksen onnistunut läpivienti ja yhteistyön käynnistyminen sidosryhmien kanssa. Huolehditaan perehdytyksestä ja siitä, että käyttäjät noudattavat sovittuja toimintamallia.

Toteuma: Toteutui.

Järjestelmäkehitykseen panostaminen

Hankitaan riittävä rahoitus ORK:n järjestelmien kehittämiseksi, jotta manuaalityötä saadaan vähennettyä viranomaistoiminnassa.

Toteuma: Toteutui. Oikeusministeriö ja valtiovarainministeriö allekirjoittivat 25.10.2016 yhteistyöpöytäkirjan tuottavuutta lisäävästä hankkeesta (eORK), jolla on tarkoitus kehittää Oikeusrekisterikeskuksen viranomaistoiminnan tietojärjestelmiä. Hankkeeseen osoitetulla määrärahalta ajantasaistetaan rapautumassa olevaa perintäjärjestelmää ja lisätään sähköistä asiointia. Perintäjärjestelmän digitalisoinnin tuloksena Oikeusrekisterikeskuksen ja myös muiden viranomaisten henkilötyötä säästyy manuaalityön vähentyessä.

4.1 Toiminnan tuottavuus

ORK:n ict-palvelutoiminnan tuottavuuden tunnusluvut	v 2014	v 2015	v 2016
Ylläpidettävien tietojärjestelmien / palveluiden määrä	55	67	68
Ratkaistut sovellustukipyynnöt	8815	10562	23212
Tietojärjestelmien jatkuviin palveluihin käytetty työaika (htv)	14	18	20
Tietojärjestelmien kehittämisspalveluihin käytetty työaika (htv)	33	36	52

Täytäntöönpanijain saatavien (kpl ja euroa) suhde kustannuksiin ja henkilöstömäärään.	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Toteuma 2016
Tuottavuus	27 658 saatavaa / htv	26 077 saatavaa / htv	24 277 saatavaa / htv

Luovutettujen rekisteritietojen (kpl ja euroa) suhde kustannuksiin ja henkilöstömäärään.	Toteuma 2014	Toteuma 2015	Toteuma 2016
Tuottavuus	34 059 Luovutettua tietoa / htv	33 113 Luovutettua tietoa / htv	38 717 Luovutettua tietoa / htv

4.2 Toiminnan taloudellisuus

ORK:n ict-palvelutoiminnan taloudellisuuden tunnusluvut			
	v 2014	v 2015	v 2016
Viraston IT-palvelutoiminnan toimintamenot t€	4 272	4 847	5 402
ORK:n palvelusopimuksien mukaisten jatkuvien palveluiden menot t€	9 460	8 048	6 372
ORK:n palvelusopimuksien mukaisten kehittämisspalveluiden menot t€	9 840	15 786	14 140
ORK:n IT-palvelutoiminnan kokonaiskustannukset (toimintamenot ja palvelusopimusmenot) t€	45 331	47 888	54 438
ORK:n IT-palvelutoiminnan henkilötöön laskennallinen keskihinta €/htp	449	423	455
IT-palvelutoiminnan suhde ORK/ulkoiset palvelutoimittajat %	9/91	9/91	10/90

Täytäntöönpanijien saatavien (kpl ja euroa) suhde kustannuksiin ja henkilöstömäärään.	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2014	2015	2016
Taloudellisuus	4,86 e /saatava	4,42 e /saatava	4,34 e /saatava

Luovutettujen rekisteritietojen (kpl ja euroa) suhde kustannuksiin ja henkilöstömäärään.	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2014	2015	2016
Taloudellisuus	2,76 e /luovutettu tieto	2,72 e /luovutettu tieto	1,96 e /luovutettu tieto

4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kustannusvastaavuuslaskelma 2016

ORK:n ict-palveluiden palvelumaksut	2014	2015	2016
Tuotot			
Maksullisen toiminnan tuotot			
- maksullisen toiminnan myyntituotot	4 272 594	4 847 716	5 402 586
- maksullisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	4 272 594	4 847 716	5 402 586
Kustannukset			
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset			
- aineet, tarvikkeet ja tavarat			
- henkilöstökustannukset sis. jyvitykset	3 155 976	3 411 169	3 864 597
- vuokrat			
- palvelujen ostot			
Palkeet / myyntireskontra		10 000	
Erilliskustannukset yhteensä	3 155 976	3 421 169	3 864 597
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista			
- tukitoimintojen kustannukset	1 126 619	1 436 547	1 537 989
- poistot			
- korot			
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 126 619	1 436 547	1 537 989
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 282 595	4 857 716	5 402 586
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-10 001	-10 000	0
Kustannusvastaavuus-%	100 %	100 %	100 %

Kustannusvastaavuuslaskelma 2016

ORK:n viranomaistoiminnan maksullisten
suoritteiden myynti

	2014	2015	2016	2014	2015	2016
	JO	JO	JO	LT	LT	LT
Tuotot						
Maksullisen toiminnan tuotot						
- maksullisen toiminnan myyntituotot	1 242 037	1 258 140	1 017 284	1 304 779	1 165 813	1 301 956
- maksullisen toiminnan muut tuotot						
Tuotot yhteensä	1 242 037	1 258 140	1 017 284	1 304 779	1 165 813	1 301 956
Kustannukset						
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset						
- aineet, tarvikkeet ja tavarat						
- henkilöstökustannukset sis. jyvitykset	453 590	471 174	445 251	123 200	192 218	108 832
- vuokrat						
- palvelujen ostot						
SP virtuaalinen ylläpito	2 100	3 004	1 783			
Rajsa ylläpito	74 311	48 419	54 094			
Rikosrekisteri ylläpito	93 177	107 147	90 963			
Rajsa kehitys	17 029	57 375	93 595			
Rikosrekisteri kehitys	335 429	89 404	89 255			
Rikosrekisteri alustan ylläpito	18 295	18 237	88 980			
Rajsa alustan ylläpito	43 218	66 609	66 609			
RTJ ylläpito				62 317	60 269	43 935
RTJ Kehitys				17 962	3 010	1 298
RJT alustan ylläpito				39 101	17 688	32 880
Tuomiorekisteri ylläpito					70 701	70 700
Tuomiorekisteri kehitys					23 091	23 000
Tuomiorekisteri sähköinen asiointi					206 000	206 000
Palkeet / myyntireskontra	141 744	122 034	127 496	342 024	294 465	162 928
Erilliskustannukset yhteensä	1 178 893	983 403	1 058 026	584 604	867 442	649 573
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista						
- tukitoimintojen kustannukset						
- poistot	37 098	37 098	61 837	89 517	89 517	0
- korot	826	397	1 047	1 994	959	4
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	37 924	37 495	62 884	91 511	90 476	4
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 216 817	1 020 898	1 120 910	676 115	957 918	649 577
Ylijäämä (+) / alijäämä (-)	25 220	237 242	-103 626	628 664	207 895	652 379
Kustannusvastaavuus-%	102 %	123 %	91 %	193 %	122 %	200 %

Päätöstä Oikeusrekisterikeskuksen liiketaloudellisista suoritteista muutettiin vuoden 2017 alusta vastaamaan paremmin kustannusvastaavuutta (OKA-hinnoittelu).

5 Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 Suoritteiden määrät

IT-palvelutuotannon palvelusopimukset	Arvioidut kustannukset	Arvioidut kustannukset	Arvioidut kustannukset	Toteuma	Arvio henkilöstöstä	Toteuma
	2016	2016	2016	2016	2016	2016
	€	€	€	€	htv	htv
	Valtori	ORK	Yhteensä	Yhteensä	ORK	ORK
Korkein oikeus	215 412	91 424	306 836	216 563	0,34	0,33
Korkein hallinto-oikeus	263 005	336 452	599 457	377 394	0,75	1,18
Oikeusapu ja Yleinen edunvalvonta	2 148 744	2 399 585	4 548 329	4 917 056	4,24	7,8
Valtakunnansyyttäjänvirasto	1 413 944	480 902	1 894 846	1 519 616	1,73	1,71
Ministeriö	768 986	1 633 841	2 402 827	986 475	4,4	3,98
Oikeusrekisterikeskus	917 178	2 345 787	3 262 965	3 109 273	5,46	8,85
Vaalit	576 000	2 024 000	2 600 000	2 702 647	6,35	7,87
Valtakunnanvoudinvirasto	3 190 415	2 170 664	5 361 079	4 938 366	7,45	6,66
Tuomioistuimet	8 705 984	6 729 565	15 435 549	13 360 445	34,7	30,61
Rikosseuraamuslaitos	2 928 543	5 543 900	8 472 443	7 797 437	10,23	10,23
Yhteensä	21 128 211	23 756 120	44 884 331	39 925 272	75,65	79,22

REKISTEREISTÄ LUOVUTETUT TIEDOT			
Tilastopäivä: 31.12.2016	2014	2015	2016
Rikosrekisteri			
Rikostaustatodot			
- maksulliset	58 120	56 310	55730
- maksuttomat tiedot saatavilla 09/2016 asti	17 900	14 430	26290 arvio
Rikosrekisteriotteet			
- maksulliset (yks.)	9 170	12 360	16360
- maksulliset (viranom.)	27 040	26 090	23300
Massaluovutukset (PV)	76 900	76 700	76160
Sakkorekisteriotteet			
Maksulliset (viranom.)	22 790	20 748	19270
Massaluovutukset (PV)	76 900	76 700	76160
Tuomioirekisteri			

Massaluovutukset	592 770	503 990	561210
RTJ (Lt, Ky, Vj, Epk)			
- maksulliset otteet	6 660	6 440	6770
- maksuttomat otteet	3 320	2 930	3200
Massaluovutukset	102 080	74 490	99700
Muut liiketaloudelliset suor.	11 080	16 250	13450

Tilastopäivä:
31.12.2016

TÄYTÄNTÖÖNPANON TEHOKKUUS

Ratkaisulaji		2014	2015	2016
TL sakot	Tuomittu kpl	39980	36500	34440
	Valmiit kpl	26580	17100	16150
	Valmistumis %	66	47	47
TL muut asiat	Tuomittu kpl	35580	34400	33230
	Valmiit kpl	14720	11000	10410
	Valmistumis %	41	32	31
RM sakot	Tuomittu kpl	164410	166 800	144940
	Valmiit kpl	122660	111 500	98330
	Valmistumis %	75	67	68
RM muut asiat	Tuomittu kpl	18300	19800	24920
	Valmiit kpl	14650	14300	18410
	Valmistumis %	80	72	74
RS asiat	Tuomittu kpl	261160	203 500	223550
	Valmiit kpl	248240	185 900	202260
	Valmistumis %	95	91	90
RV asiat	Tuomittu kpl	3580	10 100	4533
	Valmiit kpl	540	390	728
	Valmistumis %	15	4	16
MR asiat	Tuomittu kpl	7270	7480	7040
	Valmiit kpl	6350	4020	4120
	Valmistumis %	87	54	59
Rikesakkomääräys SML	Tuomittu kpl			2260
	Valmiit kpl			490
	Valmistumis %			22
Rangaistusmääräyssakko + korotus SML	Tuomittu kpl			280
	Valmiit kpl			40
	Valmistumis %			14
Sakkomääräys + korotus SML	Tuomittu kpl			3450
	Valmiit kpl			740
	Valmistumis %			21

Rahamääräinen menettämisseuraamus SML	Tuomittu kpl			20
	Valmiit kpl			0
	Valmistumis %			0
Rikosuhrimaksut	Tuomittu kpl			1490
	Valmiit kpl			340
	Valmistumis %			23
KAIKKI YHTEENSÄ	Tuomittu kpl	530 280	478 580	480 153
	Valmiit kpl	433 740	344 210	351 290
	Valmistumis%	82	72	73

ASIAKASPALVELU			
Tilastopäivä: 31.12.2016	2014	2015	2016
Asiakaspuhelut	108 890	112 870	117 720
Omien tietojen tarkistaminen	290	460	440
Saldotodistukset	6 250	5 410	6 090
MP maksuaikapäätökset	12 810	13 200	15 370
MP rauenneet	1 880	1 960	2 020
MP päättyneet	4 480	4 460	5 460
Velkajärjestelyasiat, aloittamiset	920	920	900
Velkajärjestelyasiat, voimassa	3 460	3 600	3 800

5.2 Palvelukyky ja laatu

IT-palvelutuotannon palvelukyky ja laatu	Toteuma	Toteuma	Toteuma
	2014	2015	2016
Asiakastyytyväisyys (1 - 5)	3,50	3,45	3,39
Tilajatytytyväisyys (4 - 10) *)	7,94	7,75	8,1
Projektien asiakastytytyväisyyden yleisarvosana (4 - 10)	8,6	8,7	8,7
Versiopäivitysten arviointi (1 - 4)	2,5	2,6	2,7
Reklamaatioiden lukumäärä, tilaajat (kpl)	0	0	1
Palvelusopimusten allekirjoittaminen annetussa aikataulussa (%)	90 %	10 %	66 %
Viranomaistoiminnan palvelukyky ja laatu (1 - 5)			
Käsittelyajat tarpeita vastaavat	4,03	4,06	3,88
Asiakaspalvelun ja neuvonnan taso	3,97	4,03	3,83
Yleinen palvelutaso	4,07	4,06	3,88

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet

Osaamisen kehittäminen ja uudistuminen ovat osa normaalia toimintaa

Periaatteet osaamiskartoitusten hyödyntämiseksi

Kehityskeskusteluissa läpikäytävien osaamiskartoitusten tietojen kokoaminen virastotasolla ja niiden käyttäminen resursoinnissa

Toteuma: Ei toteutunut. Osaamiskartoitusten hyödyntämisen kehittämiseen koko viraston tasolla palataan viimeistään vuoden 2018 aikana, kun Kiekun osaamisosio on otettu käyttöön.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Täsmennetään henkilöstö-, talous- ja kehittämissuunnitelmaa ottaen erityisesti huomioon isojen hankkeiden toteuttaminen.

Toteuma: Toteutui.

Johtamista ja esimiestyötä kehitetään suunnitelmallisesti

Toimintatapojen yhtenäistäminen

Järjestetään 360-arviointi esimiehistä joka toinen vuosi vuorotellen työtyytyväisyyskyselyn kanssa.

Toteuma: Toteutui. Vuonna 2016 oli vuorossa työtyytyväisyyskysely. Tulokset olivat lähes ennallaan edelliseen kyselyyn verrattuna, työtyytyväisyyden yhteiskeskiarvo oli 3,43.

Henkilöstö tiedostaa merkityksensä osana hallinnonala ja osallistuu omalta osaltaan viraston tavoitteiden saavuttamiseen

Tehtävänkuvat ja palkkaus

Huolehditaan tehtävänkuvien ajantasaisuudesta, selkeydestä ja palkkausjärjestelmän noudattamisesta.

Toteuma: Toteutui.

Tehtäväkierto

Suositaan tehtäväkiertoa sekä viraston sisällä, että muissa virastoissa.

Toteuma: Toteutui osittain. Niukat henkilöstöresurssit asettivat ehtoja tehtäväkierron toteuttamiselle.

Strategian käsittely tehtävien kannalta

Käsitellään strategia ja toimenpidetaulukko henkilöstötilaisuuksissa ja yksikkökokouksissa. Kehityskeskusteluissa tuodaan viraston tavoitteet henkilön tehtävien tasolle

Toteuma: Toteutui

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT TUNNUSLUVUT taulukko

Toimintakertomuksen henkilöstötiedot 2016				
Tarkastelujoukko: Virasto, 150016 Oikeusrekisterikeskus				
	2014	2015	2016	Vuosi muutos %
1. Henkilöstöresurssit				
henkilöstömäärä	118	124	135	8,9
naiset	81	84	83	-1,2
miehet	37	40	52	30,0
henkilötyövuodet	115,3	121,4	129,9	7,0
keski-ikä	47,4	47,5	46,4	-2,3
naiset	49,0	49,2	49,0	-0,4
miehet	43,9	43,9	42,3	-3,7
henkilöstömäärät ikäluokittain				
-24	1	1	1	0,0
25-34	18	19	24	26,3
35-44	29	31	39	25,8
45-54	30	31	30	-3,2
55-64	39	41	41	0,0
65-	1	1		-100,0
koulutustasoindeksi	5,4	5,4	5,5	1,1
naiset	5,2	5,2	5,2	0,4
miehet	5,6	5,9	5,9	0,0
vakinaiset	112	113	108	-4,4
naiset	78	79	74	-6,3
miehet	34	34	34	0,0
määräaikaiset	6	11	27	145,5
naiset	3	5	9	80,0
miehet	3	6	18	200,0
kokoaikaiset	113	123	130	5,7
naiset	77	83	79	-4,8
miehet	36	40	51	27,5
osa-aikaiset	5	1	5	400,0
naiset	4	1	4	300,0
miehet	1	0	1	100,0
säännöllisenä työaikana tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta, %	77,6	78,4	79,9	1,9
palkkasumma, €/vuosi	5 391 483	5 715 333	6 155 582	7,7
josta johdon palkkasumma, €/vuosi	797 440	775 831	400 729	-48,3
tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
josta johdon tulosperusteiset lisät, €/vuosi				
luontoisetuudet, €/vuosi				
josta johdon luontoisetuudet, €/vuosi				

henkilösivukulut, €/vuosi	1 035 121	1 120 982	1 072 856	-4,3
josta eläkekulut, €/vuosi	1 009 285	1 057 546	980 667	-7,3
kokonaistyövoimakustannukset, €/vuosi	6 648 308	7 027 281	7 365 682	4,8
tehdyn työajan palkkojen %- osuus palkkasummasta	75,1	75,4	77,1	2,3
välilliset työvoimakustannukset, €/vuosi	2 597 993	2 719 674	2 619 149	-3,7
välillisten työvoimakustannusten %- osuus tehdyn työajan palkoista	64,1	63,1	55,2	-12,6
henkilötyövuoden hinta, €	57 669	57 873	56 696	-2,0
2. Työhyvinvointi				
kokonaistyötyytyväisyysindeksi	3,4		3,4	100,0
lähtövaihtuvuus, %	2,7	3,4	4,8	42,7
tulovaihtuvuus, %	7,3	4,2	1,6	-61,9
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0,9	0,8	0,0	-100,0
sairauspoissaolot, työpäivää/htv	11,0	8,2	8,3	1,6
sairaustapauksien lkm	326	292	301	3,1
3. Henkilöstöinvestoinnit				
työtyytyväisyyden edistäminen, €/htv	356	160	156	-2,1
työkunnan edistäminen, €/htv	229	145	294	102,3
koulutus ja kehittäminen, työpäivää/htv	3,0	3,1	1,6	-47,2
koulutus ja kehittäminen, €/htv	1 899	1 632	497	-69,5
työterveyshuolto, €/htv	231	366	546	48,8
henkilöstöinvestoinnit yhteensä, €/htv	2 716	2 305	1 494	-35,2
4. Henkilöstön arvo, €	64 484 218	76 712 902	88 968 237	16,0
20.2.2017	- 1/1 -			

7 Tilinpäätösanalyysi

7.1 Rahoituksen rakenne

Oikeusrekisterikeskus on osin nettobudjetoitu virasto. IT-palvelutoiminnan tuottojen osuus rahoituksesta oli 41,5 prosenttia koko viraston rahoituksesta.

ORK:n nettobudjetoinnissa ei enää oteta tuloina huomioon oikeusministeriön asetuksessa oikeusministeriön ja eräiden hallinnonalalla toimivien viranomaisten maksullisista suoritteista tarkoitettuja Oikeusrekisterikeskuksen tuloja. Tämän takia ORK:lle lisättiin vuotuista määrärahaa 2,6 miljoonaa euroa.

Oikeusrekisterikeskukselle myönnettiin talousarviossa toimintamomentille 25.01.05 nettomäärärahaa yhteensä 7,3 miljoonaa euroa. Tästä 139 000 euroa myönnettiin ensimmäisessä lisätalousarviossa rikosuhrijärjestelmän käyttöönoton edellyttämiä tietojärjestelmämuutoksia varten. Toisessa lisätalousarviossa määrärahaa vähennettiin -40 000 euroa VaEL-maksun väliaikaisen alentamisen takia. Kolmannessa lisätalousarviossa ORK:lle siirrettiin hallinnonalan muilta momenteilta yhteensä 250 000 euroa oikeushallinnon tietojärjestelmien kehittämisestä aiheutuviin menoihin.

Vuodelta 2015 siirtyi toimintamenoja momentilla 25.01.05 (siirtomääräraha 2 vuotta) 47 000 euroa.

7.2 Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa ORK:lle myönnettiin 7,3 miljoonaa euroa ja lisäksi perittiin 5,2 miljoonaa euroa IT-palveluiden palvelumaksuja. ORK:lla käytettävissä ollut raha oli yhteensä 12,5 miljoonaa euroa. Rahasta jäi käyttämättä yhteensä 0,4 miljoonaa euroa, joka siirrettiin seuraavalle vuodelle.

Kertomusvuoden talousarviossa ORK:n bruttotuloksi oli arvioitu 4,8 miljoonaa euroa. Tuloarvio ylitettiin niin, että IT-palvelumaksuja kertyi 386 000 euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Siirtyvä määräraha kertyi, kun ORK:n toimitilamuutto siirtyi seuraavalle vuodelle, tietojärjestelmämenoja siirtyi sopimusjärjestelyjen (takuusumma) seurauksena seuraavalle vuodelle ja viranomaispalveluihin jäi palkkaamatta kaksi suunniteltua sovellusneuvojaa.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Muut toiminnan tuotot 5,2 miljoonaa euroa kertyvät tilaajilta perittävistä IT-palvelumaksuista, jotka ovat ORK:n nettobudjetoitavaa tuloa. Lisäksi muun toiminnan tuottona kertyy muille kirjanpitoyksiköille siirrettäviä IT-menoja 21,1 miljoonaa euroa. Kirjanpitoyksikkömuutoksen myötä ORK ryhtyi laskuttamaan myös IT-palveluiden kaupallisilta toimittajilta ostetut palvelut tilaajilta. Näitä menoja kertyi yhteensä 21,1 miljoonaa euroa. Menot kirjattiin tilille 630 Talousarviomenot, jotka siirretään toiselle kirjanpitoyksikölle. Menot laskutettiin (IT-palvelusopimus-) tilaajilta.

ORK:n omien tietojärjestelmien kulut ulkopuolisilta palveluimittajilta ostetuista palveluista olivat yhteensä 2,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat yhteensä 7,5 miljoonaa euroa ja toimitilavuokriin käytettiin 547 000 euroa.

Oikeusrekisterikeskuksen maksullisen toiminnan maksuperustelaim mukaisia tuottoja oli yhteensä 2,3 miljoonaa euroa. Tuotot kertyivät momentille 12.25.99 Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot. ORK:n sakkotulojen kertymä oli yhteensä 110 353 170 euroa momentille 12.39.01 Sakkotulot ja tulot hallinnollisista seuraamuksista.

7.4 Tase

Kirjanpitoyksikkömuutoksen takia tehtiin taseen ja saldokertymien jako uusille kirjanpitoyksiköille. Jako ja sen perusteet on kuvattu tilinpäätöksen liitteessä 17.

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Viraston sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä vastaa viraston johtoryhmä. Johtoryhmä arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilannetta käyttämällä sisäisen valvonnan arviointikehikkoa, joka perustuu valtionhallinnon tiivistettyyn arviointitaulukkoon ja jota on muokattu vuonna 2016 vastaamaan viraston tarpeita.

Arviointikeskustelun pohjalta todettiin, että suurin osa käsitellyistä yhdeksästä arvioinnin osa-alueesta on melko hyvässä kunnossa. Arviointialueella *1. Sisäinen toimintaympäristö ja toimintarakenteet* todettiin, että viraston määrärahatilanne on edelleen kireä. Viraston viranomaistoiminnan tietojärjestelmiä ei ole voitu kehittää riittävästi määrärahatilanteen vuoksi. eORK-hankkeelle vuosille 2017 – 2019 myönnetty tuottavuusrahoitus parantaa huomattavasti tilannetta.

Arvioinnin perusteella johtoryhmä totesi, että kokonaisuutena arvioiden Oikeusrekisterikeskuksen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa voidaan pitää asianmukaisena ja riittävänä.

9 Arviointien tulokset

Vuonna 2016 kirjanpitoyksikköön kuuluvasta toiminnasta ei tehty valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 65 § 1 momentin 8 kohdassa (1786/2009) tarkoitettua laajempaa vaikutusten ja tuloksellisuuden arviointia.

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Kirjanpitoyksiköllä ei ole varainhoitovuodelta raportoitavia havaintoja virheistä, väärinkäytöksistä tai takaisinperinnöistä.

**OIKEUSREKISTERIKESKUS (154)
TILINPÄÄTÖS 2016
LIITTEET**

Oikeusrekisterikeskus (154)

Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veroluonteiset tulot	0,00	302 519	302 518,83	0,00	100 %
11.04.01 Arvonlisävero		302 519	302 518,83	0,00	100 %
12. Sekalaiset tulot	98 240 455,14	112 730 692	112 730 691,67	0,00	100 %
12.25.99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot		2 377 521	2 377 521,19	0,00	100 %
12.39.01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	98 240 455,14	110 353 170	110 353 170,48	0,00	100 %
Tuloarviotilit yhteensä	98 240 455,14	113 033 211	113 033 210,50	0,00	100 %

Päätöksen, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen		Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
25. Oikeusministeriön hallinnonala	3 459 000,00	10 106 461	9 705 995,59	400 465,62	10 106 461,21	0,00	46 679,25	7 336 679,25	6 936 213,63	400 465,62
25.01.05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2v)	3 459 000,00	7 290 000	6 889 534,38	400 465,62	7 290 000,00		46 679,25	7 336 679,25	6 936 213,63	400 465,62
25.01.20. Erityismenot (arviomääräraha)	0,00	37 325	37 324,76		37 324,76	0,00				
25.01.20.3. Muut erityismenot (KPY)		37 325	37 324,76		37 324,76	0,00				
25.01.29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)		2 779 136	2 779 136,45		2 779 136,45	0,00				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	0,00	121 131	121 130,10		121 130,10	0,90	0,00	0,00	0,00	0,00
28.99.95. Satunnaiset säädösperusteiset menot (arviomääräraha)		121 131	121 130,10		121 130,10	0,90				
Määrärahatilit yhteensä	3 459 000,00	10 227 592	9 827 125,69	400 465,62	10 227 591,31	0,90	46 679,25	7 336 679,25	6 936 213,63	400 465,62

Oikeusrekisterikeskus (154)

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)**TUOTTO- JA KULULASKELMA**

	1.1.2016 - 31.12.2016		1.1.2015 - 31.12.2015	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 315 508,66		0,00	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	33,33		0,00	
Muut toiminnan tuotot	<u>26 329 016,17</u>	28 644 558,16	<u>0,00</u>	0,00
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	65 919,01		0,00	
Henkilöstökulut	7 471 806,67		0,00	
Vuokrat	546 656,88		0,00	
Palvelujen ostot	25 228 244,37		0,00	
Muut kulut	117 094,50		0,00	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-261 617,13		0,00	
Poistot	<u>382 908,78</u>	<u>-33 551 013,08</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ I		-4 906 454,92		0,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	-11 715,41		0,00	
Rahoituskulut	<u>-38 996,92</u>	-50 712,33	<u>0,00</u>	0,00
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset kulut	<u>-121 130,10</u>	<u>-121 130,10</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ II		-5 078 297,35		0,00
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Muut pakolliset maksut	110 353 170,48		0,00	
Perityt arvonlisäverot	302 518,83		0,00	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-2 779 136,45</u>	<u>107 876 552,86</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>102 798 255,51</u>		<u>0,00</u>

Oikeusrekisterikeskus (154)**TASE**

	31.12.2016		31.12.2015	
VASTAAVAA				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	370 264,28		753 173,06	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>261 617,13</u>	631 881,41	<u>0,00</u>	753 173,06
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
YHTEENSÄ		631 881,41		753 173,06
VAIHTO-OMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 009 698,52		677 738,61	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>14 593 948,84</u>	16 603 647,36	<u>0,00</u>	677 738,61
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	2 479,00	<u>2 479,00</u>	0,00	<u>0,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		16 606 126,36		677 738,61
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>17 238 007,77</u>		<u>1 430 911,67</u>

	31.12.2016		31.12.2015	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-464 955,50		-464 955,50	
Pääoman siirrot	-93 012 986,66		0,00	
Tilikauden tuotto-/kulu jäämä	<u>102 798 255,51</u>	9 320 313,35	<u>0,00</u>	-464 955,50
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Ostovelat	4 323 668,53		0,00	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	142 179,82		0,00	
Edelleen tilitettävät erät	135 527,40		0,00	
Siirtovelat	2 802 265,62		1 394 412,17	
Muut lyhytaikaiset velat	514 053,05	<u>7 917 694,42</u>	501 455,00	<u>1 895 867,17</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		7 917 694,42		1 895 867,17
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>17 238 007,77</u>		<u>1 430 911,67</u>

Oikeusrekisterikeskus (154)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 1: SELVITYS TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA VERTAILTAVUUDESTA

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan sekä taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

Oikeusrekisterikeskukselle lisättiin määrärahaa 2 600 000 eurolla tulojen bruttobudjetoinnin takia. Nettobudjetoinnissa ei enää oteta tuloina huomioon oikeusministeriön asetuksessa oikeusministeriön ja eräiden hallinnonalalla toimivien viranomaisten maksullisista suoritteista tarkoitettuja tuloja. Oikeusrekisterikeskukselle osoitettu määräraha vuoden 2016 talousarviossa oli yhteensä 6 941 000 euroa.

Ensimmäisessä lisätalousarviossa Oikeusrekisterikeskukselle myönnettiin lisäystä 139 000 euro momentilta 25.01.50 rikosuhrimaksujärjestelmän käyttöönoton edellyttämien tietojärjestelmämuutoksien menoihin.

Toisessa lisätalousarviossa Oikeusrekisterikeskukselta vähennettiin 40 000 euroa VaEL-maksun alentamisen takia.

Kolmannessa lisätalousarviossa myönnettiin 250 000 euroa lisäystä oikeushallinnon tietojärjestelmien kehittämisestä aiheutuvien menojen kattamiseen. Määrärahaa siirrettiin 60 000 euroa momentilta 25.01.21, 100 000 euroa momentilta 25.10.03, 25 000 euroa momentilta 25.10.04, 45 000 euroa momentilta 25.20.01 ja 20 000 euroa momentilta 25.30.01.

Selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvuoden tietojen kanssa

Oikeusministeriön kirjanpitoyksiköstä 150 irtautui 1.10.2016 kolme uutta kirjanpitoyksikköä: syyttäjälaitos 152, ulosottolaitos 153 ja *oikeusrekisterikeskus 154*. Taseen alkusaldot on jaettu 1.1.2016 tilanteen mukaisesti myös uusille kirjanpitoyksiköille. Kirjanpitoyksikkömuutos toteutettiin talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä Kiekun käyttöönoton yhteydessä. Kuukausittaiset toteumasaldot on konvertoitu aiemmasta Raissance järjestelmästä kirjanpitoyksiköille 150, 152, 153 ja 154 koko varainhoitovuodelta. Taseen ja saldokertymien jaon periaatteet on kuvattu liitteessä 17.

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2016	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
-------------------------	---------------------	-------------------------------------	---------------------	--	----------------

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2015	Talousarvio 2016 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2016 määrärahojen käyttö vuonna 2016	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2016	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2016	Käyttö vuonna 2016 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
Momentti											
25.01.05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (nettob) (sm 2v)	Bruttomenot	10 834 922,06	12 090 000	12 082 626,33		12 483 091,95				12 082 626,33	
	Bruttotulot	7 375 922,06	4 800 000	5 193 091,95		5 193 091,95				5 193 091,95	
	Nettomenot	3 459 000,00	7 290 000	6 889 534,38	400 465,62	7 290 000,00	0,00	0,00	7 290 000,00	6 889 534,38	400 465,62

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2016
Henkilöstökulut	6 342 143,01
Palkat ja palkkiot	6 112 635,56
Tulosperusteiset erät	
Lomapalkkavelan muutos	229 507,45
Henkilösivukulut	1 129 663,66
Eläkekulut	981 222,86
Muut henkilösivukulut	148 440,80
Yhteensä	7 471 806,67
Johdon palkat ja palkkiot, josta	334 620,10
- tulosperusteiset erät	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00
Johto	0,00
Muu henkilöstö	0,00

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2016	2015	Muutos 2016-2015
Korot euromääräisistä saamisista	7 748,78	0,00	7 748,78
Osingot	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	-19 464,19	0,00	-19 464,19
Rahoitustuotot yhteensä	-11 715,41	0,00	-11 715,41

Rahoituskulut	2016	2015	Muutos 2016-2015
Korot euromääräisistä veloista	38 996,92	0,00	38 996,92
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	38 996,92	0,00	38 996,92

Netto	-50 712,33	0,00	-50 712,33
--------------	-------------------	-------------	-------------------

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Oikeusrekisterikeskus (154)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 12 : VALTION TAKAUKSET JA TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT

Oikeusrekisterikeskuksella ei ole takauksia ja takuita

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	655 959,48	630 263,47	550 165,83	550 165,83	3 713 619,34	5 444 214,47

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio-menot 2016	Määräraha-tarve 2017	Määräraha-tarve 2018	Määräraha-tarve 2019	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						

Yhteensä	655 959,48	630 263,47	550 165,83	550 165,83	3 713 619,34	5 444 214,47
-----------------	------------	------------	------------	------------	--------------	--------------

Oikeusrekisterikeskus (154)

Tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

Tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Oikeusrekisterikeskuksella ei esitettävää

**TILINPÄÄTÖKSEN LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI
TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT**

**KIRJANPITOYKSIKKÖMUUTOKSEN JOHDOSTA TEHDYN TASEEN JA SALDOKERTYMIEN JAON
PERIAATTEET**

1) Taseen jaon perusteet

Oikeusministeriön kirjanpitoyksikön alkusaldoista jaettiin käyttöomaisuus uusille kirjanpitoyksiköille Raindance-järjestelmän vastuualueen mukaisesti. Tämän perusteella jaettiin lkp-tilien 1140, 1191, 1255, 1256, 1257, 1258, 1269, 1270, 1279, 1280 ja 1303 saldo. Myös lomapalkkavelka lkp-tililtä 2611 jaettiin vastuualueiden mukaan. Oikeusrekisterikeskuksen kirjanpitoyksikölle 154 siirrettiin myyntisaamiset lkp-tililtä 17002, sakkovelat lkp-tililtä 26292 ja selvittelytilin 26296 saldo. Ulosottolaitoksen kirjanpitoyksikköön 153 siirrettiin kuluennakot lkp-tililtä 17498, tallennetut vieraat varat sekä lkp-tilillä 1950 että 2550. Syyttäjälaitoksen ja ulosottolaitoksen myyntisaamia ei siirretä uusille kirjanpitoyksiköille, sillä avoimilla laskuilla on oikeusministeriön käyttöön jäävä tilinumero. Avoimien saamisten määrä dokumentoidaan ja suorituksia seurataan. Mikäli suoritusta ei saada kohtuullisessa ajassa, siirretään saamiset jälkikäteen syyttäjälaitokselle ja ulosottolaitokselle perintätoimien jatkamista tai tileistäpoistoja varten.

Jotta yllä kuvatun alkusaldojen jaon jälkeen taseen vastaavaa ja vastattavaa täsmäivät kaikilla kirjanpitoyksiköillä siirrettiin erotus liikekirjanpidon tiiltä 2070/ Edellisten tilikausien pääoman muutos, jotta neljän kirjanpitoyksikön alkusaldoit yhteensä 1.1.2016 vastasivat keskuskirjanpidossa oikeusministeriöllä ollutta aloittavaa tasetta 1.1.2016.

2) Saldokertymien jaon perusteet

Kiekuun konvertoitiin Raindancesta syyskuun keskuskirjanpitosiirron jälkeen kirjanpitoyksiköiden 150, 152, 153, 154 saldot kuukausittain tammi-syyskuulle. Kaikki saldokertymät konvertoitiin lkp-tilille, talousarviontilille ja toimintayksikölle. Muille seurantakohteille (toiminto, suorite, projekti, seurantakohte 1) konvertoitiin kirjanpitoyksikkökohtaisten valintojen mukaan. Koska lähdejärjestelmässä (Raindance) tiedot ovat yhdessä ympäristössä, poiminta kirjanpitoyksikkökohtaisiin aineistoihin tehtiin Vastuualue-tunnisteen avulla. Konvertoitavien toteumatietojen poiminta Raindancesta tehdään seuraavan määrittelyn mukaisesti:

1000 -1311 –alkuiset käyttöomaisuustilit ja 3 – 9 –alkuiset poimittiin vastuualueen perusteella.

Muut 1- ja 2-alkuiset lkp-tilit poimittiin oikeusministeriön kirjanpitoyksikköön. Seuraavat liikekirjanpidon tilit jätettiin automaattisessa konversioajossa siirtämättä ja siirrettiin manuaalisesti alkusaldon mukaisiin kirjanpitoyksiköihin: 17002, 17498, 2611, 26292, 26296, 1950, 2550.

Vastuualueettomat toteumasaldot poimittiin oikeusministeriöön.

Kirjanpitoyksiköiden saldokertymien konversioajossa debet- ja kredit –summien välinen erotus jäi lkp-tilille 99700000/ Pitkien tositteiden tekninen katkotili. Konversioajon jälkeen tällä tilillä oli kirjanpitoyksiköillä yhteensä vain konversioajossa siirtämättä jääviä toteumasaldojen osuus (siirtämättä jääneet toiselle kpy:lle kuuluvat tapahtuma ja Kiekun konversiomääritysten mukaisesti keskeneräinen käyttöomaisuus). Siirtämättä jätettyjen tilien toteumasaldot vietiin sille kirjanpitoyksikölle, jolle oli siirretty myös alkusaldo. Manuaalisten täydennysten jälkeen konversion viimeisessä vaiheessa purettiin tekniselle katkotilille jäänyt kirjanpitoyksikkökohtainen erotus Kiekussa muistiotositteilla päivämäärälle 30.9.2016 läheteiden tilille. Läheteiden tilin käyttö kasvatti kumulatiivista debet kredit kertymää, josta Palkeet raportoivat keskuskirjanpitoon.

3) Kirjanpitoyksiköiden 150, 152, 153 ja 154 tase raportoituna Kiekusta päiväyksellä 31.12.2015

Raportti vastaa keskuskirjanpitoon toimitettua alkusaldojen jakoa.

Raportin yhteensä rivi on täsmäytetty kirjanpitoyksikön 150 Raindancesta 1.1.2016 alkusaldoon.

Oikeusministeriö	Tuotto- ja kululaskelma ja tase kirjanpitoyksikkö	Aika 10:21:18	Pvm 26.10.2016			
Yritys	1500	1520	1530	1540	Yht. Kieku	
VASTAAVAA						
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET						
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
11400000	Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelm	9 554 413,53		198 492,36	753 173,06	10 506 078,95
Muut pitkävaikutteiset menot		9 554 413,53		198 492,36	753 173,06	10 506 078,95
11910010	Keskeneräiset aineettomat käyttö	11 615 963,15				11 615 963,15
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		11 615 963,15				11 615 963,15
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		21 170 376,68		198 492,36	753 173,06	22 122 042,10
AINEELLISET HYÖDYKKEET						
12550000	ATK-laitteet ja niiden oheislaitteet	28 579,50				28 579,50
12560000	Toimistokoneet ja laitteet	702,22				702,22
12570000	Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	15 036,94				15 036,94
12580000	Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	73 218,62				73 218,62
12690000	Muut koneet ja laitteet	43 974,99				43 974,99
Koneet ja laitteet		161 512,27				161 512,27
12700000	Asuinhuoneisto- ja toimistokalusteet	120 724,75	1 942,68	107 587,85		230 255,28
12790000	Muut kalusteet	31 659,30				31 659,30
Kalusteet		152 384,05	1 942,68	107 587,85		261 914,58
12800000	Taide-esineet	385 997,28	19 201,89			405 199,17
Muut aineelliset hyödykkeet		385 997,28	19 201,89			405 199,17
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		699 893,60	21 144,57	107 587,85		828 626,02
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET						
13030000	Muut osuudet	2 101,88				2 101,88
Käyttöomaisuusarvopaperit		2 101,88				2 101,88
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		2 101,88				2 101,88
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET YHTEENSÄ		21 872 372,16	21 144,57	306 080,21	753 173,06	22 952 770,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS						
LYHYTAIKAISET SAAMISET						
17000000	Myyntisaamiset (T)	7 929 438,90			677 758,59	8 607 197,49
17000100	Myyntisaamiset (T), Kieku-reskontra	-164 082,07			-19,98	-164 102,05
Myyntisaamiset		7 765 356,83			677 738,61	8 443 095,44
17390000	Muut siirtosaamiset (T)	3 851 927,07				3 851 927,07
Siirtosaamiset		3 851 927,07				3 851 927,07
17490000	Muut lyhytaikaiset saamiset (T)	27 345,90		1 342 000,00		1 369 345,90
Muut lyhytaikaiset saamiset		27 345,90		1 342 000,00		1 369 345,90
17900000	Matkaennakot	438,00				438,00
17910000	Annetut etukäteisvarat	20 594,19				20 594,19
17990000	Muut annetut ennakot	2 350,00				2 350,00
Ennakkomaksut		23 382,19				23 382,19
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ		11 668 011,99		1 342 000,00	677 738,61	13 687 750,60
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT						
19000000	Kassatili (T)	20 936,12				20 936,12
Kassatilit		20 936,12				20 936,12
19110501	Muut maksuliiketulotilit (T), OP 1	1 545,16				1 545,16
Tiliviraston tulotilit		1 545,16				1 545,16

Yritys	1500	1520	1530	1540	Yht. Kieku
19500000 Talletetut vieraat varat (T)			89 149 592,22		89 149 592,22
Muut rahat ja pankkisaamiset			89 149 592,22		89 149 592,22
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT	22 481,28		89 149 592,22		89 172 073,50
RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ					
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	11 690 493,27		90 491 592,22	677 738,61	102 859 824,10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	33 562 865,43	21 144,57	90 797 672,43	1 430 911,67	125 812 594,10
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
VALTION PÄÄOMA					
20000000 Valtion pääoma 1.1.1998	24 052 801,86				24 052 801,86
Valtion pääoma 1.1.1998	24 052 801,86				24 052 801,86
20700000 Edellisten tilikausien pääoman muut	20 469 175,57	7 366 408,45	12 125 609,26	464 955,50	40 426 148,78
Edellisten tilikausien pääoman muutos	20 469 175,57	7 366 408,45	12 125 609,26	464 955,50	40 426 148,78
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	0,00	0	0	0	0,00
VALTION PÄÄOMA YHTEENSÄ	44 521 977,43	7 366 408,45	12 125 609,26	464 955,50	64 478 950,64
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	44 521 977,43	7 366 408,45	12 125 609,26	464 955,50	64 478 950,64
VIERAS PÄÄOMA					
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA					
25500000 Talletetut vieraat varat (T)			-89 149 592,22		-89 149 592,22
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat			-89 149 592,22		-89 149 592,22
25690000 Muut saadut ennakot	-188 257,92				-188 257,92
Saadut ennakot	-188 257,92				-188 257,92
25700000 Ostovelat (T)	-8 894 824,73				-8 894 824,73
25700300 Ostovelat (T), matkalaskut	-78 740,82				-78 740,82
25700600 Ostovelat (T), maksuaikakortit N	1 025,48				1 025,48
25700700 Ostovelat (T), matkatili Nordea	24 093,68				24 093,68
Ostovelat	-8 948 446,39				-8 948 446,39
25800100 Ennakkonpidätykset (T)	-7 187 445,80				-7 187 445,80
25800200 Ennakkonpidätykset, lähdevero	-2 890,42				-2 890,42
25810000 Sosiaaliturvamaksut (T)	-528 731,26				-528 731,26
25820000 Tapaturmamaksut (T)	-283 086,58				-283 086,58
Tilivirastojen väliset tilitykset	-8 002 154,06				-8 002 154,06
25920000 Työnantajan eläkemaksut (T)	-4 853 718,92				-4 853 718,92
25930100 Työntekijän eläkemaksut (T), VaEL	-1 648 588,05				-1 648 588,05
25940000 Jäsenmaksut (T)	-102 821,82				-102 821,82
25960000 Työttömyysvakuutusmaksut (T)	-487 699,95				-487 699,95
25980100 Palkkojen yleinen selvittelytili (T)	-5 133,86				-5 133,86
26090000 Muut edelleen tilitettävät erät (T)	-220 000,00				-220 000,00
Edelleen tilitettävät erät	-7 317 962,60				-7 317 962,60
26110000 Lomapalkkavelka	-50 353 293,95	-7 387 553,02	-13 773 689,47	-1 394 412,17	-72 908 948,61
26190000 Muut siirtovelat (T)	-2 915 658,17				-2 915 658,17
Siirtovelat	-53 268 952,12	-7 387 553,02	-13 773 689,47	-1 394 412,17	-75 824 606,78
26290000 Muut lyhytaikaiset velat (T)	-359 069,77			-487 022,27	-846 092,04
26290011 Muut lyhytaikaiset velat 1 (T)				-14 432,73	-14 432,73
Muut lyhytaikaiset velat	-359 069,77			-501 455,00	-860 524,77
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-78 084 842,86	-7 387 553,02	-102 923 281,69	-1 895 867,17	-190 291 544,74
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-78 084 842,86	-7 387 553,02	-102 923 281,69	-1 895 867,17	-190 291 544,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-33 562 865,43	-21 144,57	-90 797 672,43	-1 430 911,67	-125 812 594,10

VALTION SAAMISET, JOTKA EIVÄT SISÄLLY TASEESEEN**Valtion saamiset rikosoikeudellisista seuraamuksista**

	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Tuomiolauselmin	184 304 877,17	177 126 283,25	169 588 283,96	142 224 384,45	141 481 840,42
Rangaistusmää	32 199 476,57	33 529 548,15	34 137 699,21	35 563 815,37	36 955 621,86
Rikesakot	6 159 641,86	4 780 970,43	4 551 730,36	4 618 847,49	4 461 161,77
Muuntoasiat	1 533 574,82	1 458 626,98	1 318 118,46	1 438 349,48	1 290 002,00
Rikosvahinkos	75 076 532,41	68 165 245,48	75 614 899,37	73 773 251,80	69 356 854,44
Pohjoismaiset s	257 046,69	203 813,04	1 452 758,12	251 495,64	299 494,85
Rangastusmäär	48 541,66				
Rangastusmäär	572,00				
Rikesakko SMI	183 110,00				
Rahamääräinen	907,53				
Rikosuhrimaks	46 040,00				
Sakkomääräys	499 927,22				
Sakkomääräyk	34 222,00				
Yhteensä	300 344 469,93	285 264 487,33	286 663 489,48	257 870 144,23	253 844 975,34
Muutos edellis	5,3 %	-0,5 %	11,2 %	1,6 %	

Muut seuraamukset

	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2012
Hallinnolliset s	445 240,88	280 773,29			
Järjestyssakot ^	9 985,11				
Uhkasakot ^)	2 578 694,96				
Yhteensä	3 033 920,95	280 773,29	0,00	0,00	0,00
Muutos edellis	980,6 %				
Valtion saamis	303 378 390,88	285 545 260,62	286 663 489,48	257 870 144,23	253 844 975,34
Muutos edellis	6,2 %	-0,4 %	11,2 %	1,6 %	

^) 31.12.2016 järjestyssakot aiemmin hallinnollisissa seuraamusmaksuissa, uhkasakot TL-ryhmässä.

SML loppuiset seuraamuslajit tulleet uuden sakkomenettelylain myötä voimaan 12/2016.

ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty Hämeenlinnassa 28. päivänä helmikuuta 2017.

Johtaja

Ritva-Liisa Raatikainen

Toimialajohtaja

Jari Saarela

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tarkastuskertomus.

Helsingissä . .2017

Johtava tilintarkastaja

Jari Sirola